

C++ ismétlés

ADATSZERKEZETEK ÉS ALGORITMUSOK
1. GYAKORLAT

Fontos feladat

Kérjük, hogy az alábbi linken elérhető formot mindenki egyszer töltsse ki!

- <https://goo.gl/gnO1hH>
- Azért van erre szükség, hogy a félév során kötelezően házi feladatok beadásához szükséges repository elkészüljön!

Kitöltési határidő:

- Szeptember 12, szombat 24.00

Repositoryk elkészülnek

- Szeptember 14, hétfő 24.00
 - Erről lesz tájékoztatás

Előszó – követelmények

Részvétel a gyakorlatokon kötelező

- Legfeljebb három hiányzás, amelyről nem szükséges semmilyen igazolás

Minden gyakorlat elején kis zárthelyi dolgozat

- Az értékelésük százalékosan történik
- A félév végén a három legrosszabbat nem számítva minimum 60%

Minden héten kis házi feladat

- A feladatok célja a tanultak gyakorlása és ennek bizonyítása, ezért:
 - 1 pont jól megoldott házi feladat
 - 0 pont, ha nem sikerült az újonnan tanultakat implementálni, de a feladattal érdemben foglalkoztál, és nem tartalmaz súlyos hibákat
 - -1 pont, ha valaki nem ad be megoldást, vagy a beadott megoldás értékelhetetlen
 - Segmentation fault
 - Nem fordul a megadott kapcsolókkal
 - Részletek a wiki oldalon
 - Súlyos elvi, vagy technikai hiba van a kódban
 - -2 pont, másolás esetén minden résztvevőnek
 - Visszaesőknek az aláírást megtagadjuk
- A félév végén minimum 3 pont elérendő.
 - A legrosszabb nem számít (a másolásért kapott büntetőpont mindenképpen beleszámít)
- Első zh-ig 0 pontot el kell érni legalább
 - Akinek nincsen meg, az nem jöhet megírni az első zh-t

Előszó – követelmények folytatása

Házi beadás módja és határideje

- A házi feladását követő hét kedd, délelőtt 11.00
- Kijavítás a beadást követő második hét végéig
- Beadás az SVN repositoryba

Féléves házi

- Másolás esetén 0% minden érintettnek
- Átlaguk beleszámít a féléves munkába
- Minimum szint 40%-ot kell elérni
- Az első zh után kell beadni – pontosítjuk a házi kiírásakor

Két zárthelyi dolgozat

- A őszi szünet utáni gyakorlaton egy papíros ZH (november 3., kedd)
- Gyakorlati ZH a szorgalmi időszakot követő héten (december 15., kedd)
- Minimum szint 50%, mindegyik esetén
- **Pót ZH-k: december 18., péntek**

A jegy számításának módja

- első ZH: 35%
- második ZH: 40%
- féléves házi: 20%
- féléves munka: 10% (óra eleji zárthelyik és a heti házifeladatok, órai aktivitás)
- végeredmény: 50% az elégséges

Előszó – követelmények folytatása

Jegyhatárok:

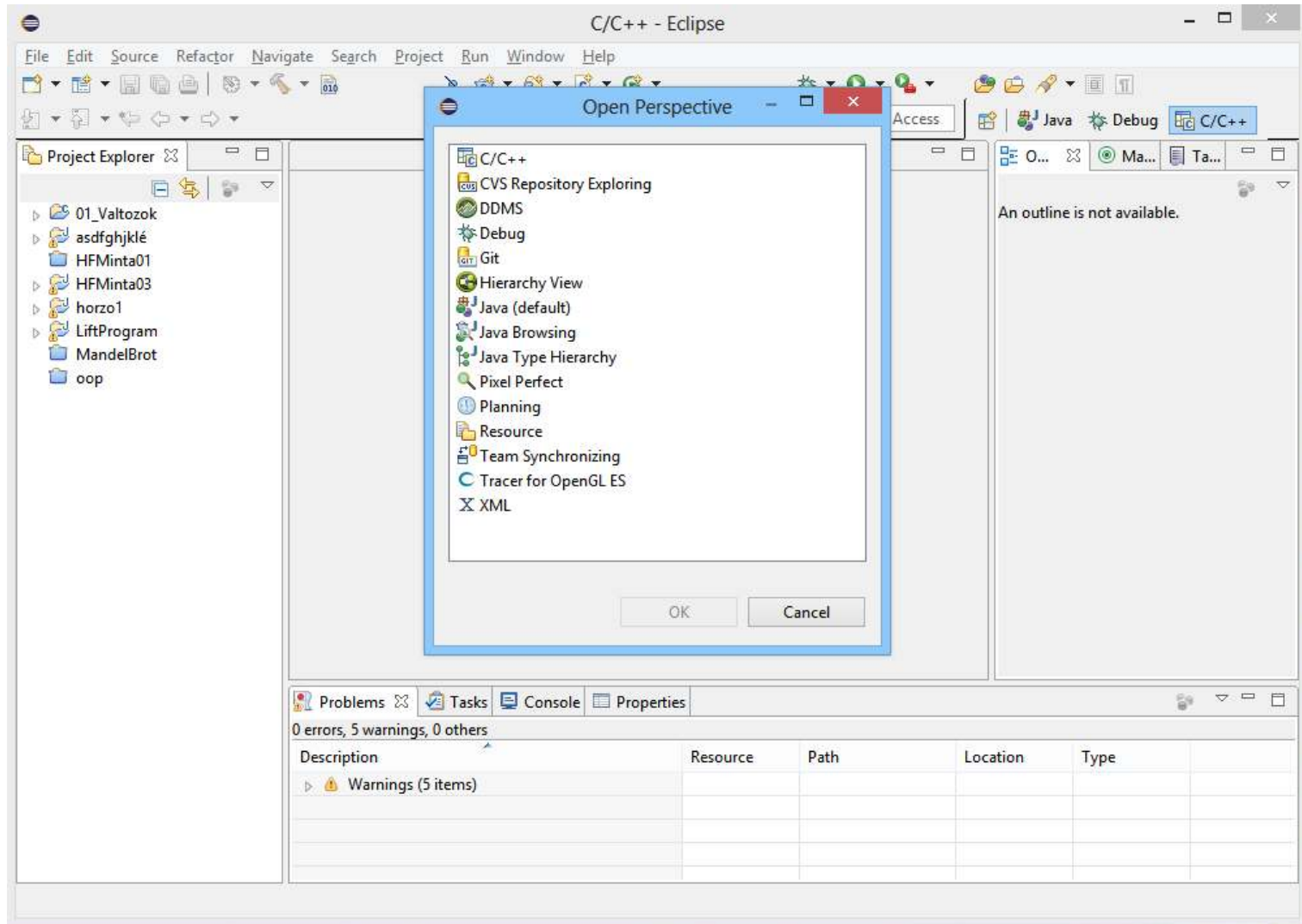
- 0% - 49%
- 50% - 65%
- 66% - 75%
- 76% - 85%
- 86% - 100%

Eclipse C++

Amit a félév során használni fogunk:

- Eclipse fejlesztőkörnyezet (Mars) 64 bit
 - Fontos, hogy 64 bites Java kell hozzá
 - Ha valakinek nem ez van otthon, akkor külön le kell töltenie a www.eclipse.org oldalról
 - <https://www.eclipse.org/downloads/>
 - Eclipse IDE for Java Developers
 - Emellé le kell tölteni a CDT-t, lásd lentebb
 - Eclipse IDE for C/C++ Developers
- CDT (C++ Development Tool)
 - Meglevő Eclipse mellé
 - Eclipseben telepíteni:
 - Help | Install new software
 - Available software sites – hozzá kell a következő repository-t:
 - <http://download.eclipse.org/tools/cdt/releases/8.7>
 - Ezt követően lehet telepíteni a CDT eszközeit
- MinGW (+ Code::Blocks)
 - <http://sourceforge.net/projects/codeblocks/files/Binaries/13.12/Windows/codeblocks-13.12mingw-setup.exe/download>

Eclipse C/C++ Perspective

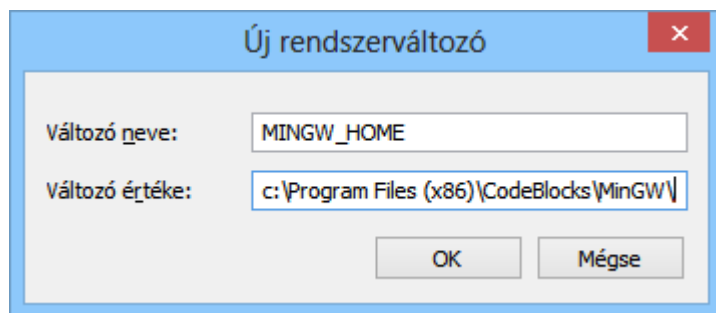
Windows beállítás

Mivel a géptermekben Windows van, itt ezt írjuk le

- Ha valakinek szüksége van egyéb OS-en segítségre, keressen meg minket

Meg kell adni a MinGW fordító útvonalát

- Vezérlőpult | Rendszer | Speciális rendszerbeállítások | Speciális | Környezeti változók
- Rendszerváltozók | Új...

- Ide természetesen az az útvonal kell, ahol a MinGW található
 - Ez elvileg a Code::Blocks-on belül, ami a Program Files-ban található.

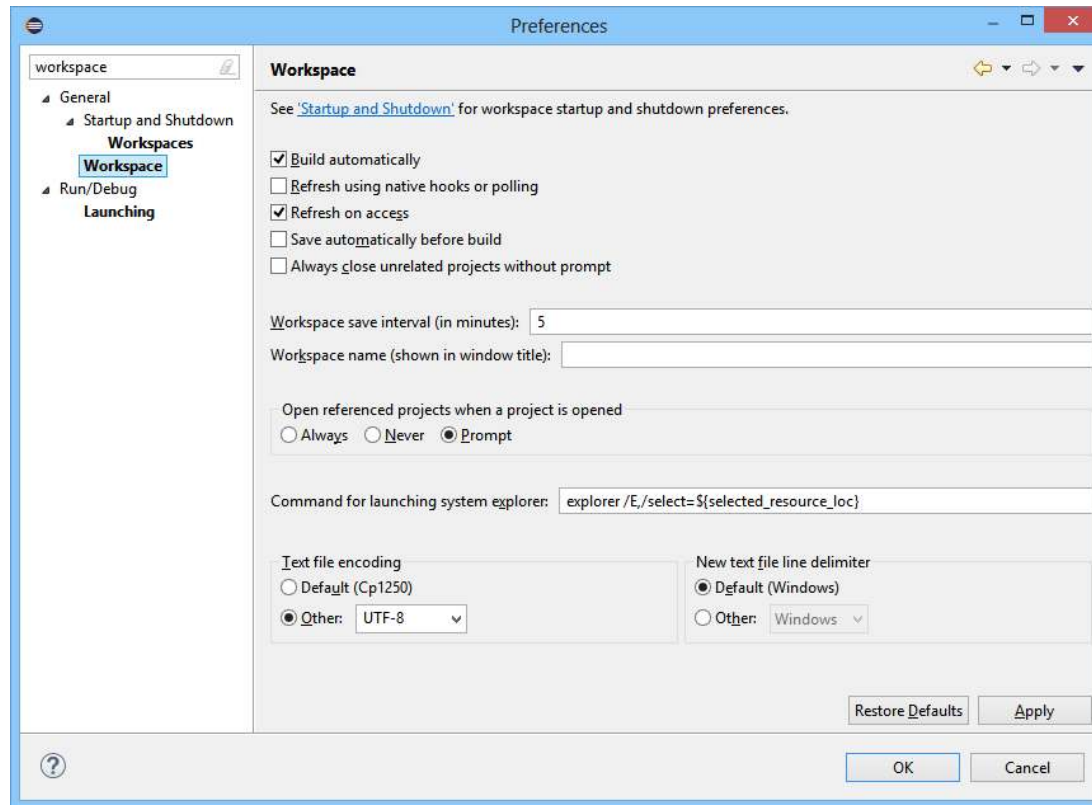
Workspace

Ide kerül minden projekt

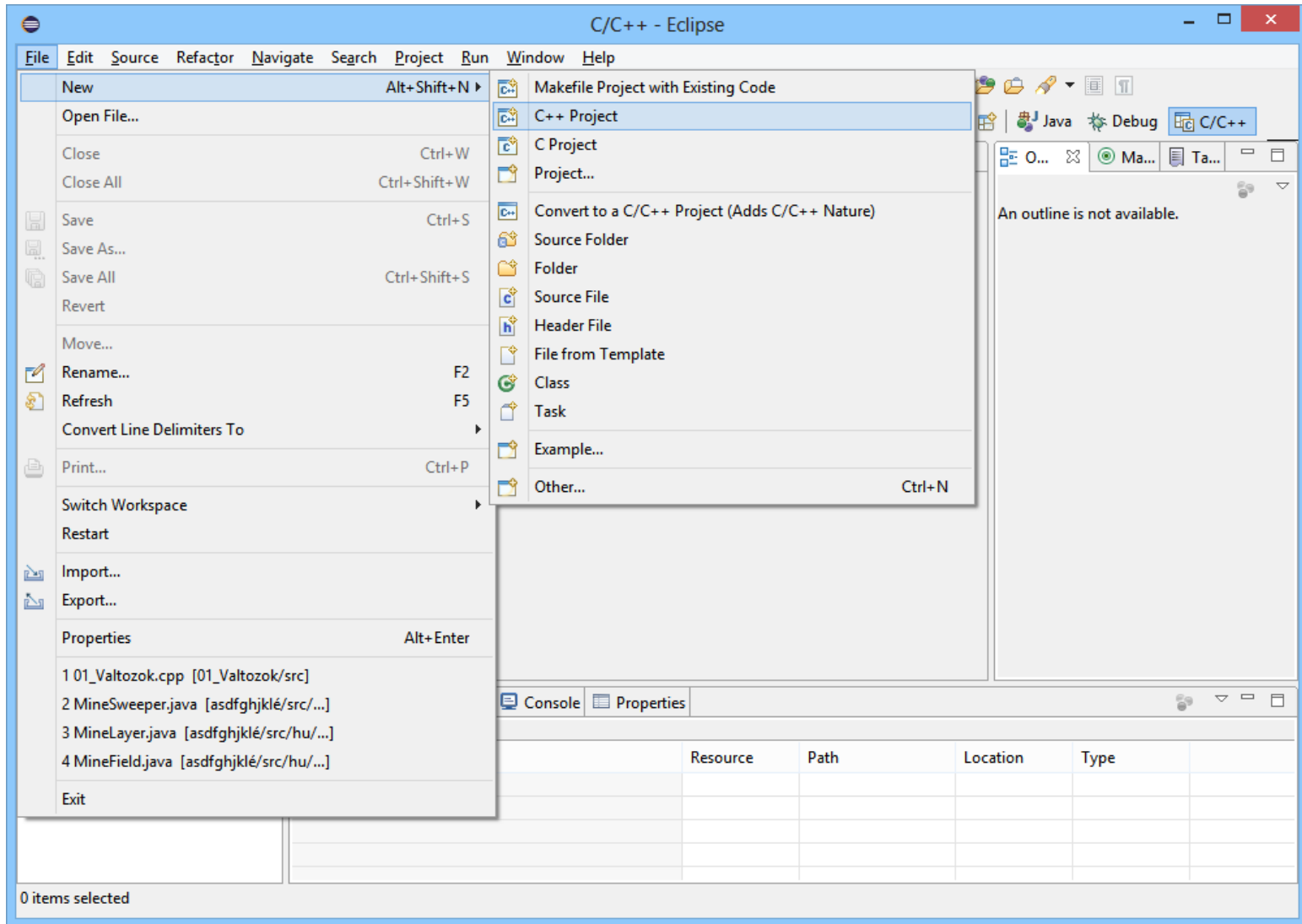
- Ezt a egyetemi gépen a C:\Users\<<digitus>\workspace helyre érdemes tenni
 - Idéntől nincsen hálózati meghajtó
- Otthon tetszőleges helyre

Beállítások

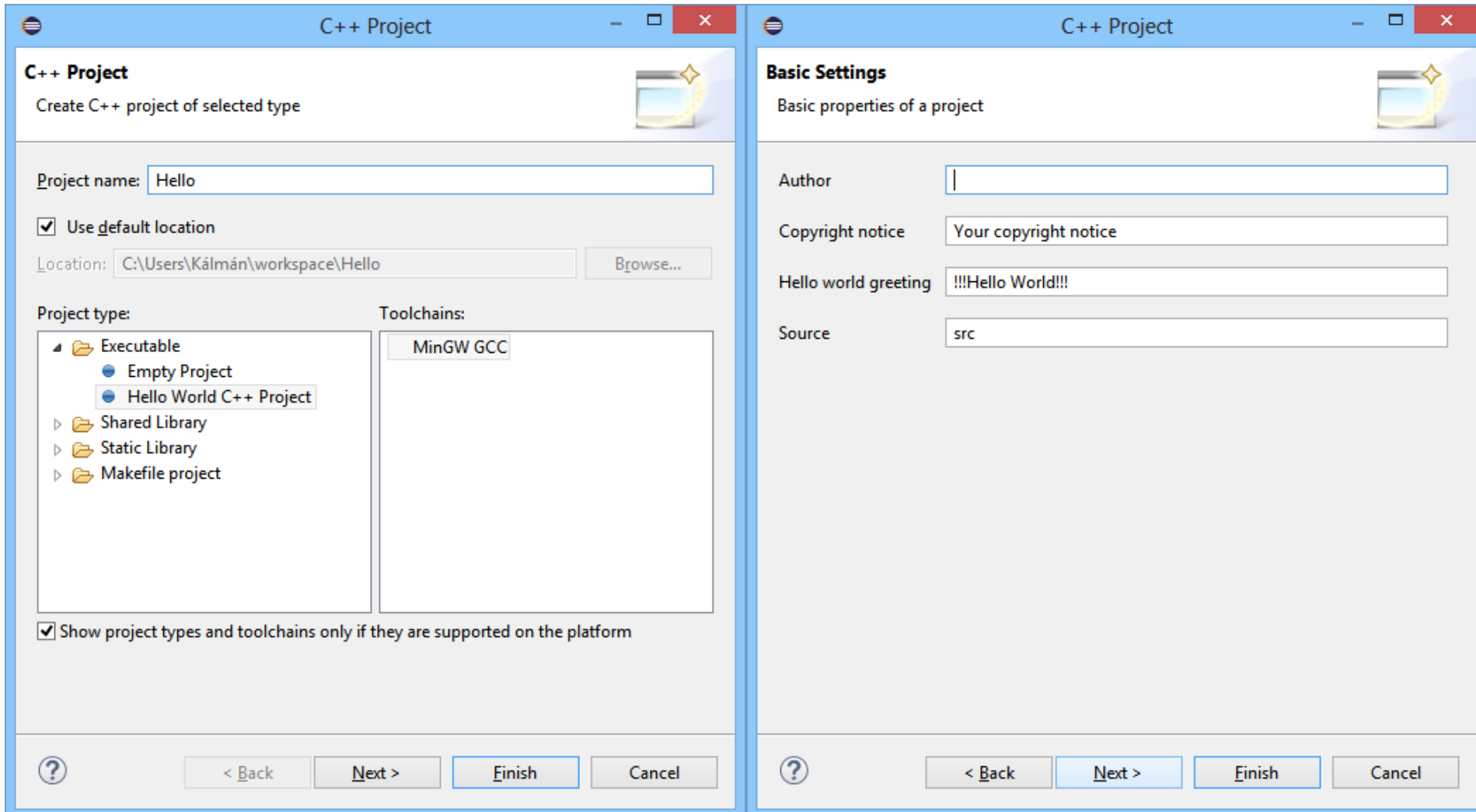
- UTF-8!

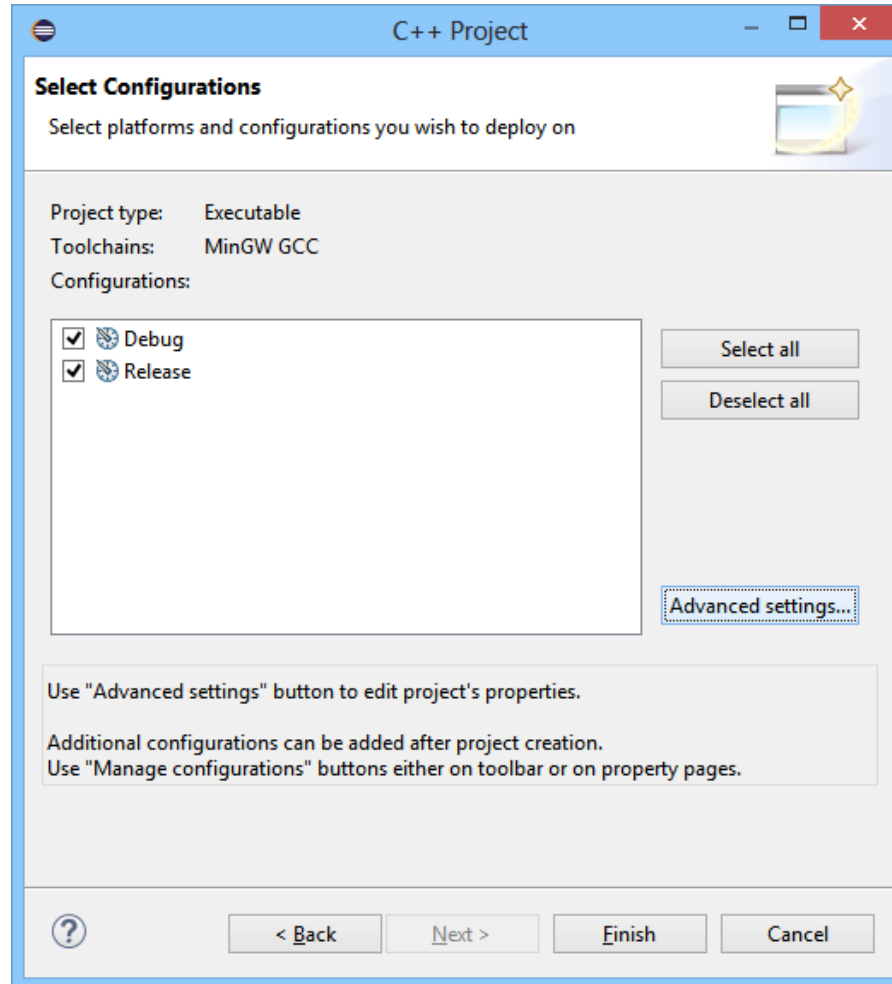
Új projekt

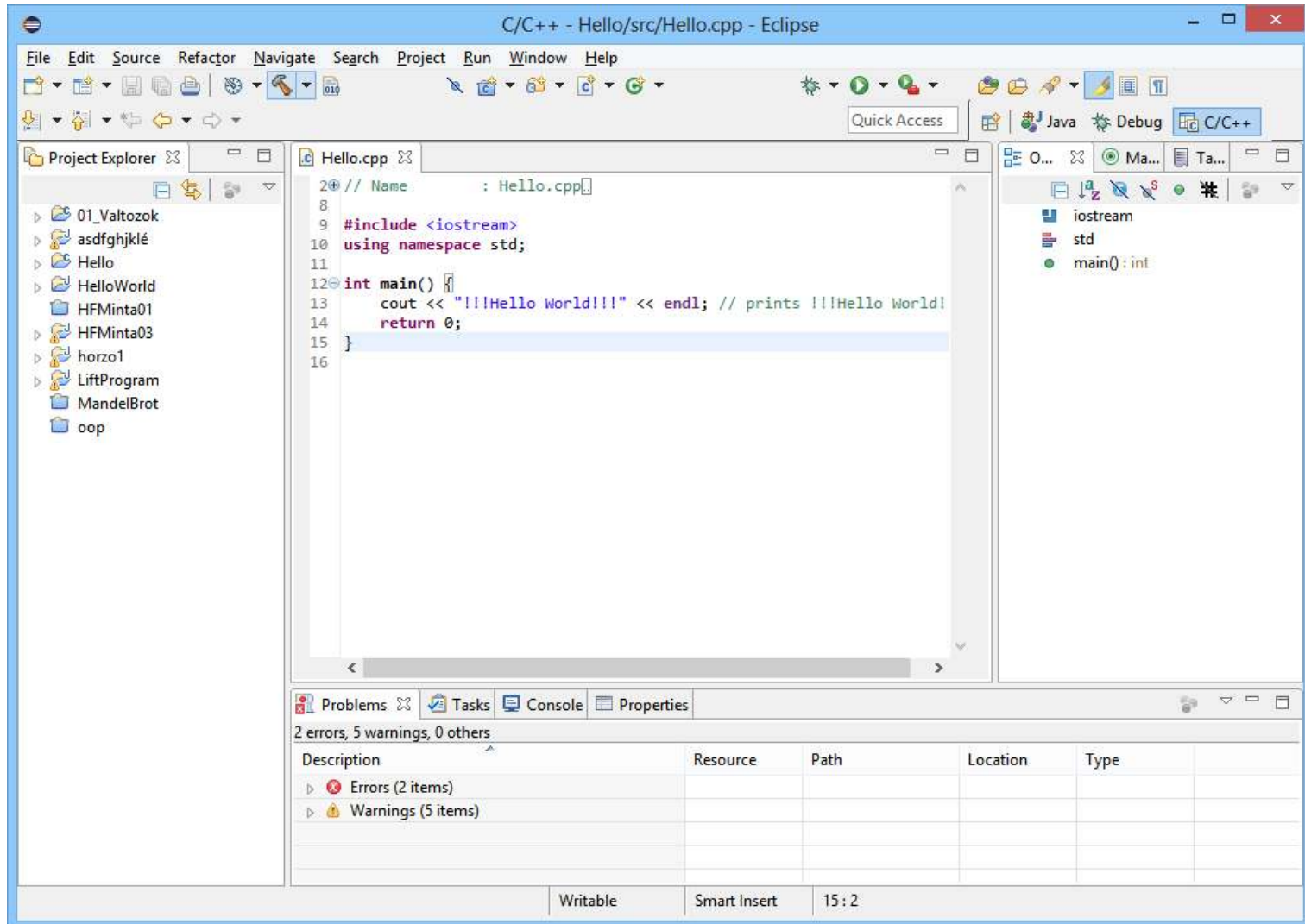
C++ Projekt

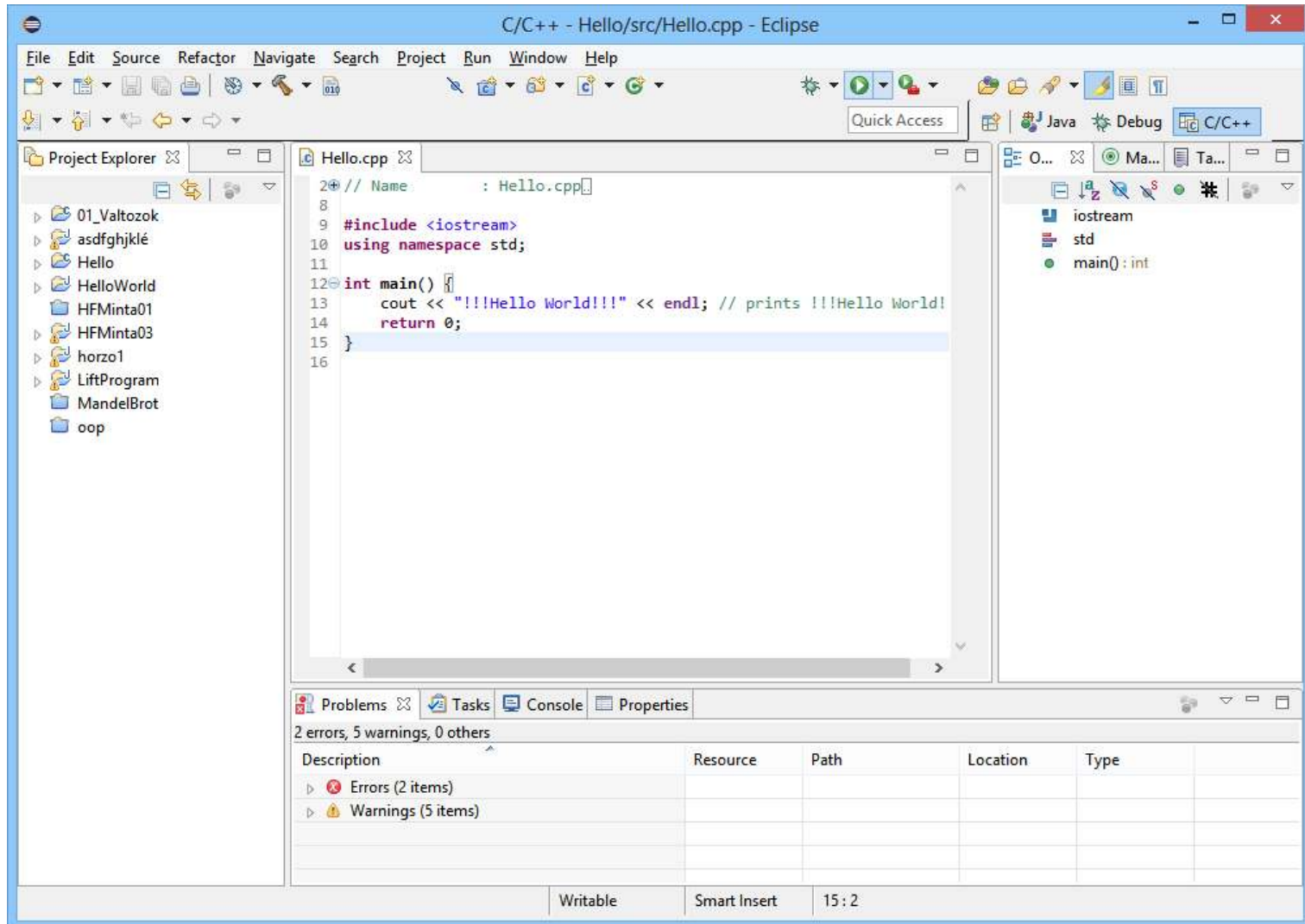
C++ projekt

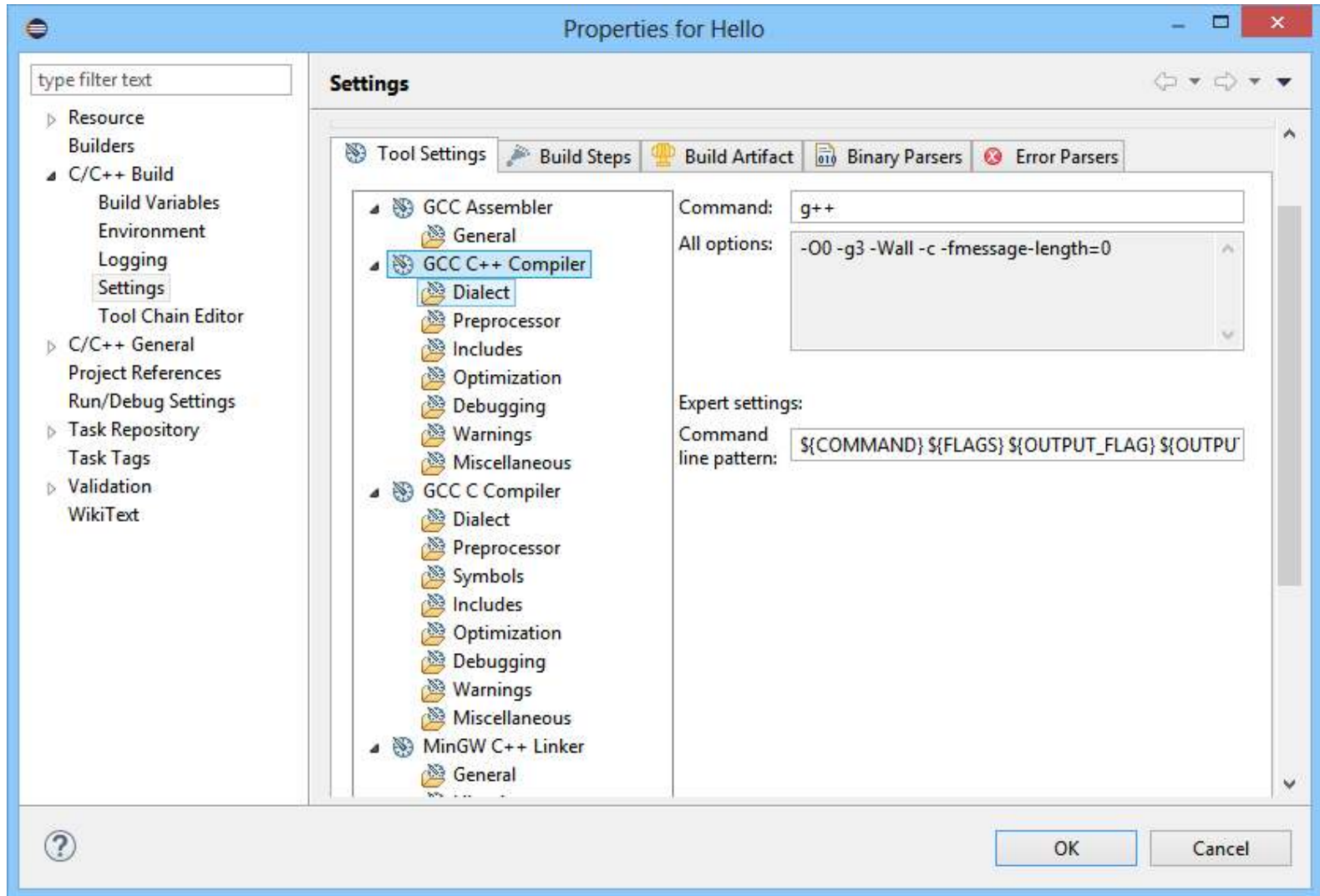
Fordítás

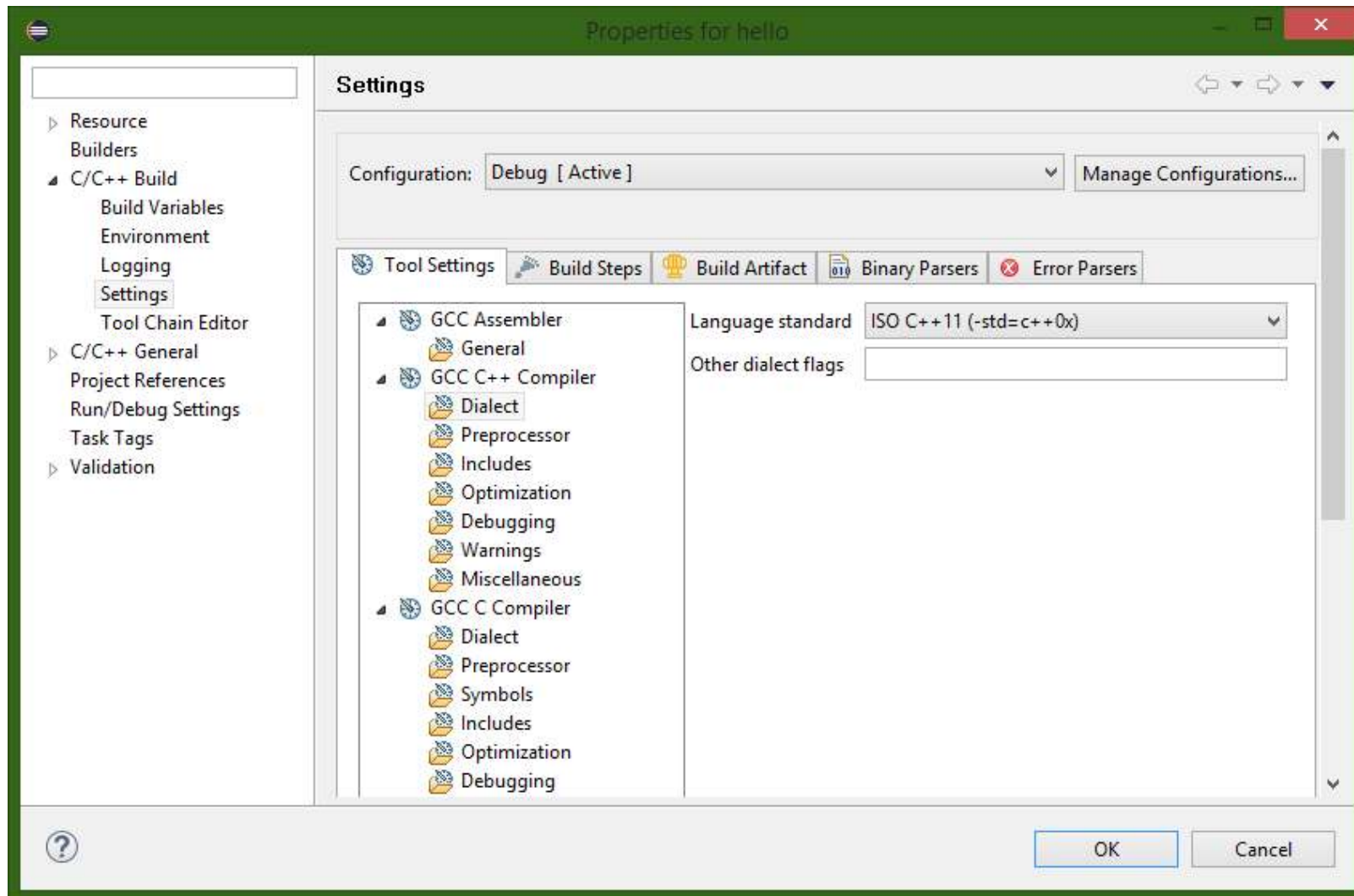
Futtatás

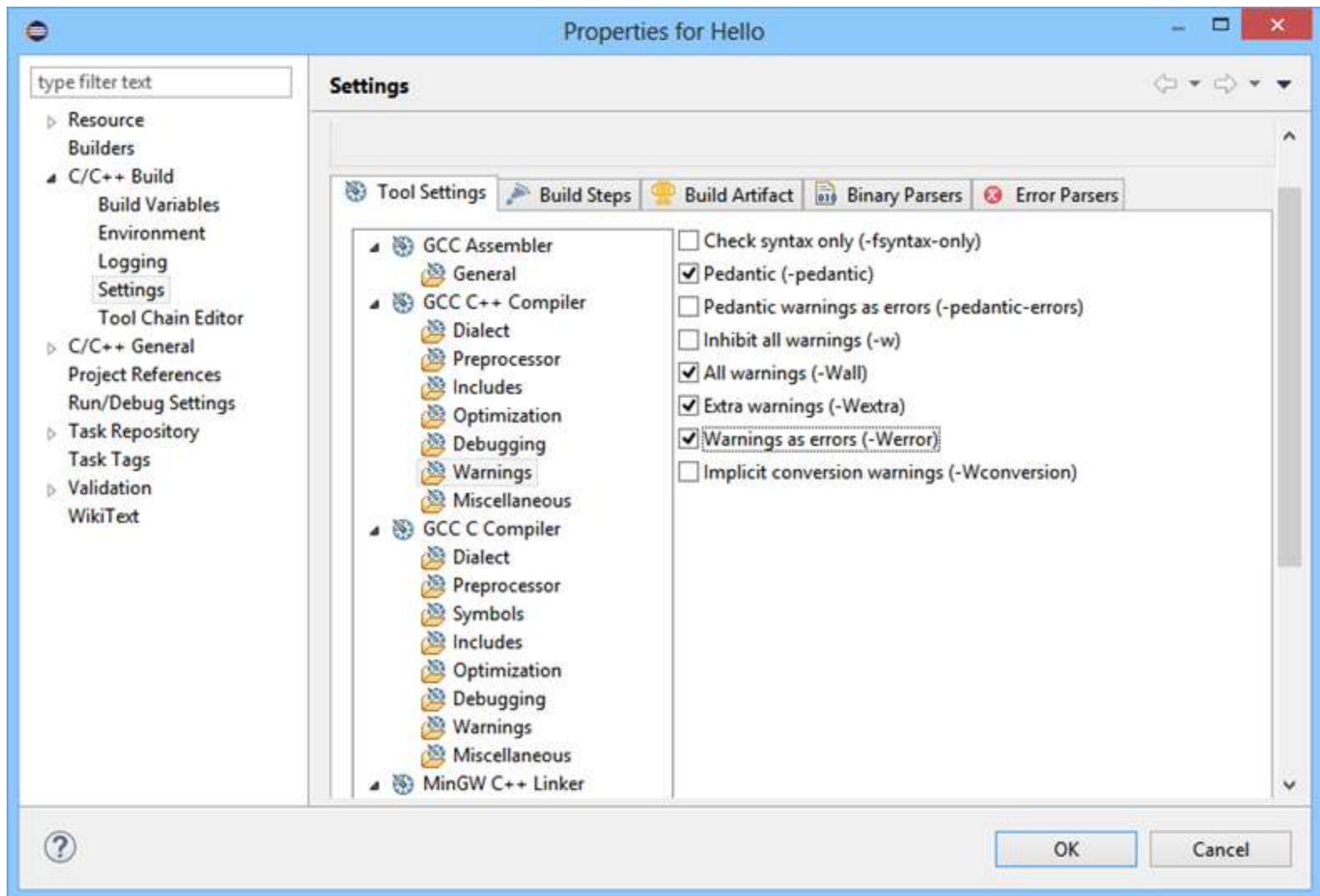
Project | Properties

Beállítások

Beállítások

C++

C++ alapok

Rendelkezésre álló eszköztár

- Változók
- Referenciák
- Pointerek
- Ezekből képezett tömbök
- Függvények
- Eljárások
- Paraméterek átadása
- Eredmény visszaadása
- Vezérlési szerkezetek
 - Szekvencia
 - Ciklus
 - Elágazás

Példák

- `int i;`
- `int & r = i;`
- `int * p = & i;`
- `int t[] = {1, 2, 3, 4};`
- `int fv() { return 1;}`
- `void elj() { };`
- `int square(int x) {`
 - `return x*x; }`

- `{ int i = 1; int j = 2;}`
- `while (feltétel) utasítás;`
- `for(; ;) utasítás;`
- `if (feltétel) utasítás;`
 - `else utasítás;`

Változók

A változó

- Lefoglalt memóriaterület, amelyben értéket lehet tárolni
 - Egész, valós, logikai, memóriaterület címe, karakter, ...
- A memóriaterülethez egy nevet rendelünk, amivel hivatkozhatunk rá
 - Ez a változónév

A változóhoz rendelt memóriaterület lefoglalása és címkézése egy lépésben történik:

- Deklaráció
 - Típus és név meghatározása
 - `int i;`
- Értékkadás
 - `i = 4;`

Változók

A változó

- Lefoglalt memóriaterület, amelyben értéket lehet tárolni
 - Egész, valós, logikai, memóriaterület címe, karakter, ...
- A memóriaterülethez egy nevet rendelünk, amivel hivatkozhatunk rá
 - Ez a változónév

A változóhoz rendelt memóriaterület lefoglalása és címkézése egy lépésben történik:

◦ Deklaráció

- Típus és név meghatározása

- `int i;`

◦ Értékkadás

- `i = 4;`

Ebben a példában 32 bites rendszert, valamint a könnyebb érthetőség kedvéért 4 bájtos rekeszeket feltételezünk.

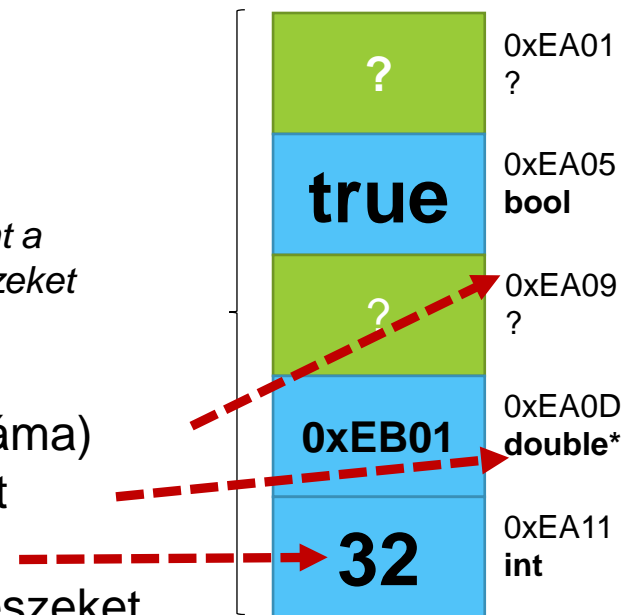
Memória – rekeszek sorozata

Minden rekesznek van címe (sorszáma)

Ismerjük a benne tárolt érték típusát

Ismerjük a benne tárolt értéket

Kék színnel jelezzük a lefoglalt rekeszeket

Változók

A változó

- Lefoglalt memóriaterület, amelyben értéket lehet tárolni
 - Egész, valós, logikai, memóriaterület címe, karakter, ...
- A memóriaterülethez egy nevet rendelünk, amivel hivatkozhatunk rá
 - Ez a változónév

A változóhoz rendelt memóriaterület lefoglalása és címkézése egy lépésben történik:

- Deklaráció
 - Típus és név meghatározása
 - `int i;`
- Értékkadás
 - `i = 4;`

Vegyük észre, hogy a memória bizonyos részein általunk nem ismert érték van. Ha nem adunk értéket egy változónak, attól még a mögöttes memóriaterület fog tartalmazni egy értéket.

?	0xEA01 ?
true	0xEA05 bool
?	0xEA09 ?
0xEB01	0xEA0D double*
32	0xEA11 int

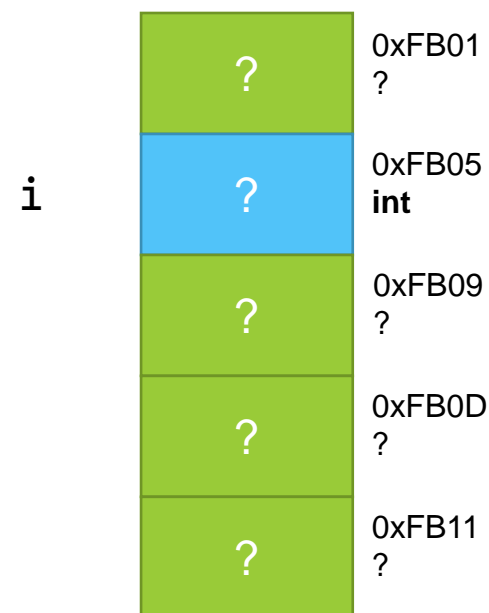
Változók

A változó

- Lefoglalt memóriaterület, amelyben értéket lehet tárolni
 - Egész, valós, logikai, memóriaterület címe, karakter, ...
- A memóriaterülethez egy nevet rendelünk, amivel hivatkozhatunk rá
 - Ez a változónév

A változóhoz rendelt memóriaterület lefoglalása és címkézése egy lépésben történik:

- Deklaráció
 - Típus és név meghatározása
 - `int i;`
- Értékkadás
 - `i = 4;`

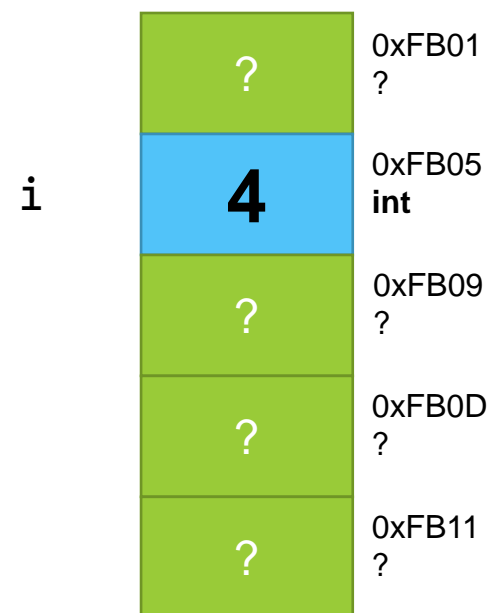
Változók

A változó

- Lefoglalt memóriaterület, amelyben értéket lehet tárolni
 - Egész, valós, logikai, memóriaterület címe, karakter, ...
- A memóriaterülethez egy nevet rendelünk, amivel hivatkozhatunk rá
 - Ez a változónév

A változóhoz rendelt memóriaterület lefoglalása és címkézése egy lépésben történik:

- Deklaráció
 - Típus és név meghatározása
 - `int i;`
- Értékkadás
 - `i = 4;`

Referencia

A referencia

- Egy már lefoglalt területre új címke létrehozása
 - Ezután két (vagy több) névvel hivatkozhatunk ugyanoda

Referencia esetén csak címkét hozunk létre, ezért meg kell adni a már lefoglalt területet, amire az új címkét tesszük

- Deklaráció és inicializálás
 - Típus, név és létező változó megadása
 - `int & r = i;`
- Értékadás
 - `r = 5;`

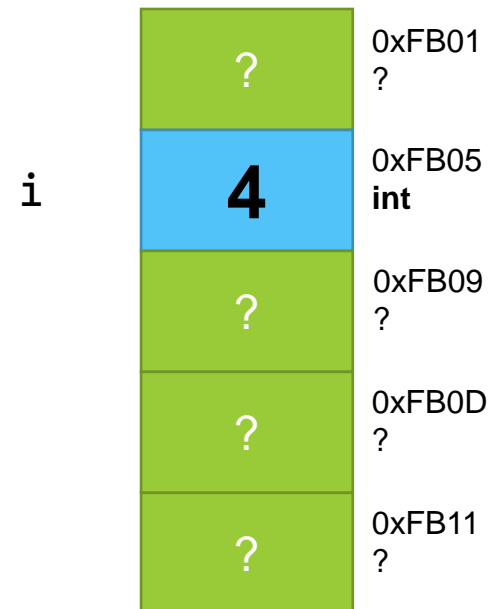
Referencia

A referencia

- Egy már lefoglalt területre új címke létrehozása
 - Ezután két (vagy több) névvel hivatkozhatunk ugyanoda

Referencia esetén csak címkét hozunk létre, ezért meg kell adni a már lefoglalt területet, amire az új címkét tesszük

- Deklaráció és inicializálás
 - Típus, név és létező változó megadása
 - `int & r = i;`
- Értékadás
 - `r = 5;`

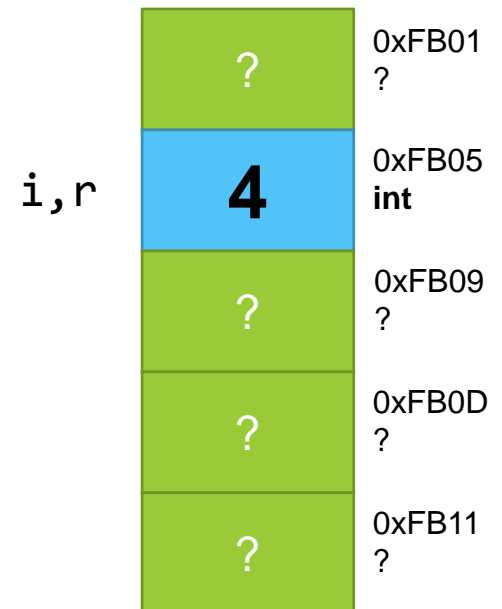
Referencia

A referencia

- Egy már lefoglalt területre új címke létrehozása
 - Ezután két (vagy több) névvel hivatkozhatunk ugyanoda

Referencia esetén csak címkét hozunk létre, ezért meg kell adni a már lefoglalt területet, amire az új címkét tesszük

- Deklaráció és inicializálás
 - Típus, név és létező változó megadása
 - `int & r = i;`
- Értékkadás
 - `r = 5;`

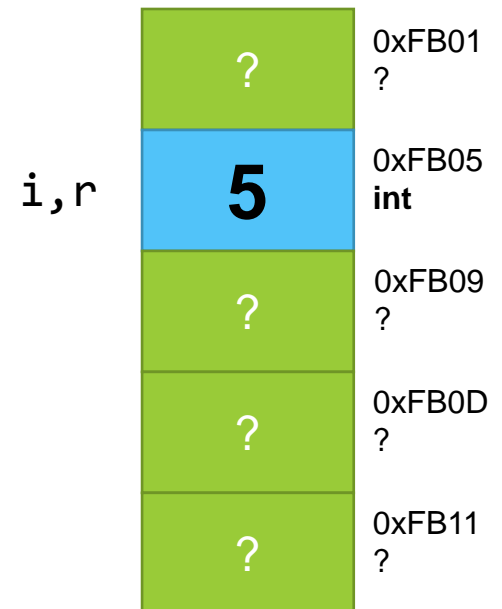
Referencia

A referencia

- Egy már lefoglalt területre új címke létrehozása
 - Ezután két (vagy több) névvel hivatkozhatunk ugyanoda

Referencia esetén csak címkét hozunk létre, ezért meg kell adni a már lefoglalt területet, amire az új címkét tesszük

- Deklaráció és inicializálás
 - Típus, név és létező változó megadása
 - `int & r = i;`
- Értékkadás
 - `r = 5;`

Mutató, pointer

A mutató

- Új memóriaterület kerül lefoglalása, mint közöségi változó esetén
 - Azonban a memóriaterületen memóriacímet tárolunk
- Természetesen a mutatónak is van neve
 - Sőt típusa is, amivel meghatározzuk, hogy milyen típusú tároló memóriára tud hivatkozni

A pointer létrehozása és használata a közöségi változóéhoz hasonló, a viselkedés a referenciához hasonló

- Deklaráció
 - Típus és név megadása
 - `int * p;`
- Értékkadás – itt memóriacímet kell értékül adni
 - `p = & i;`
- A mutatott memóriaterület elérése (**dereferencing**)
 - `*p = 6;`

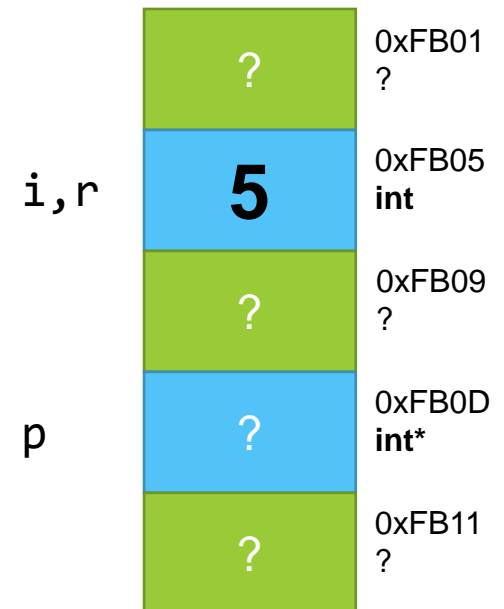
Mutató, pointer

A mutató

- Új memóriaterület kerül lefoglalása, mint közöségi változó esetén
 - Azonban a memóriaterületen memóriacímet tárolunk
- Természetesen a mutatónak is van neve
 - Sőt típusa is, amivel meghatározzuk, hogy milyen típusú tároló memóriára tud hivatkozni

A pointer létrehozása és használata a közöségi változóéhoz hasonló, a viselkedés a referenciához hasonló

- Deklaráció
 - Típus és név megadása
 - `int * p;`
- Értékkadás – itt memóriacímet kell értékül adni
 - `p = &i;`
- A mutatott memóriaterület elérése (**dereferencing**)
 - `*p = 6;`

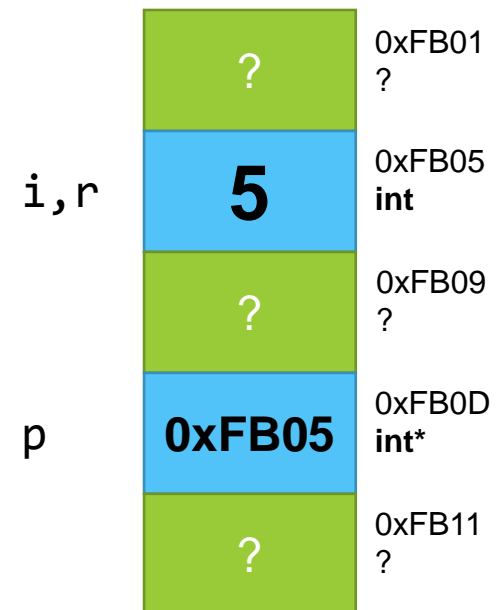
Mutató, pointer

A mutató

- Új memóriaterület kerül lefoglalása, mint közönséges változó esetén
 - Azonban a memóriaterületen memóriacímet tárolunk
- Természetesen a mutatónak is van neve
 - Sőt típusa is, amivel meghatározzuk, hogy milyen típusú tároló memóriára tud hivatkozni

A pointer létrehozása és használata a közönséges változóéhoz hasonló, a viselkedés a referenciához hasonló

- Deklaráció
 - Típus és név megadása
 - `int * p;`
- Értékkadás – itt memóriacímet kell értékül adni
 - `p = & i;`
- A mutatott memóriaterület elérése (**dereferencing**)
 - `*p = 6;`

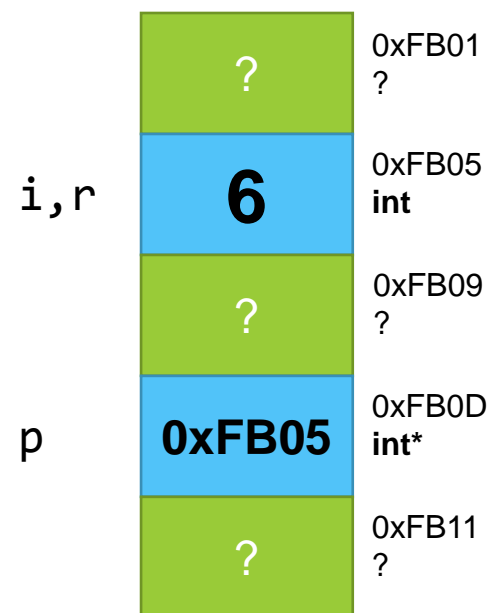
Mutató, pointer

A mutató

- Új memóriaterület kerül lefoglalása, mint közöségi változó esetén
 - Azonban a memóriaterületen memóriacímet tárolunk
- Természetesen a mutatónak is van neve
 - Sőt típusa is, amivel meghatározzuk, hogy milyen típusú tároló memóriára tud hivatkozni

A pointer létrehozása és használata a közöségi változóéhoz hasonló, a viselkedés a referenciához hasonló

- Deklaráció
 - Típus és név megadása
 - `int * p;`
- Értékkadás – itt memóriacímet kell értékül adni
 - `p = &i;`
- A mutatott memóriaterület elérése (**dereferencing**)
 - `*p = 6;`

Változó, referencia, pointer

Példák

- `int i = 5;`
- `double d = 4.0;`
- `int & r = i;`
- `r++;`

- `int * p = &i;`
- `(*p)++;`

- `int* & r2 = p;`
- `(*r2)++;`

- `int & r3 = *p;`

- `const int & k = 6;`
- `int ** p2 = &p;`
- `(**p2)++;`

Jelentése

- Változó deklaráció
- Változó deklaráció
- Referencia létrehozása
- Hozzáférés a változóhoz a referencián keresztül (az `i` értéke 6)
- Új pointer, a változó címét tárolja
- Hozzáférés a pointeren keresztül (az `i` értéke 7)
- Másik referencia, a pointerre
- Hozzáférés a pointerhez referencián keresztül (az `i` értéke 8)
- Referencia a pointer által mutatott változóra (ez ugyanoda referál, ahova az `r`)
- Konstans referencia konstans értékre
- Pointer-re mutató pointer
- Hozzáférés a pointer pointerén keresztül (az `i` értéke 9)

Próbáljuk ki!

A 01_Valtozok projekt megnyitása után kipróbálhatod az eddigieket.

Egészítsük ki a tesztprogramot és próbáljuk ki a konstans referenciát és a pointerre mutató referenciát!

A & operátor mindig egy változó mögötti terület címét adja vissza.

A * operátor mindig a memóriacímet követi és a mögöttes területet érjük el vele.

- `int i = 5;`
- `int * p = & i;`
- `&>(*p) == p;`

Az utóbbi sornak mindig igaznak kell lennie, mivel a mutató által mutatott terület címe a mutató értéke kell, hogy legyen.

Globális, lokális változók

```
#include <iostream>
using namespace std;
```

```
int i;
int j;
```

```
int main()
{
```

```
    i = 1;
```

```
    j = 10;
```

```
    int k = 100;
```

```
    int j = 1000;
```

```
    {
```

```
        j++;
```

```
        int j = 2000;
```

```
        j++;
```

```
    }
```

```
}
```

Globális:

- Függvényeken kívüli deklaráció
- Mindenhol hivatkozhatunk rájuk (ha nincs elfedés)

Lokális:

- Blokkon belül deklarált
- Deklarációkor tárterület foglalódik le
- A blokk végén a tárterület felszabadul, a változó megszűnik.

Globális, lokális változók

```
#include <iostream>
using namespace std;
```

```
int i;
int j;
```

```
int main()
{
    i = 1;
    j = 10;
    int k = 100;
    int j = 1000;
    {
        j++;
        int j = 2000;
        j++;
    }
}
```


j	10	0xFB01 int
i	1	0xFB05 int
j	1001	0xFB09 int
j	2001	0xFB0D int
k	100	0xFB11 int

Globális, lokális változók

```
#include <iostream>
using namespace std;
```

```
int i;
int j;
```

```
int main()
{
```

```
    i = 1;
```

```
    j = 10;
```

```
    int k = 100;
```

```
    int j = 1000;
```

```
    {
```

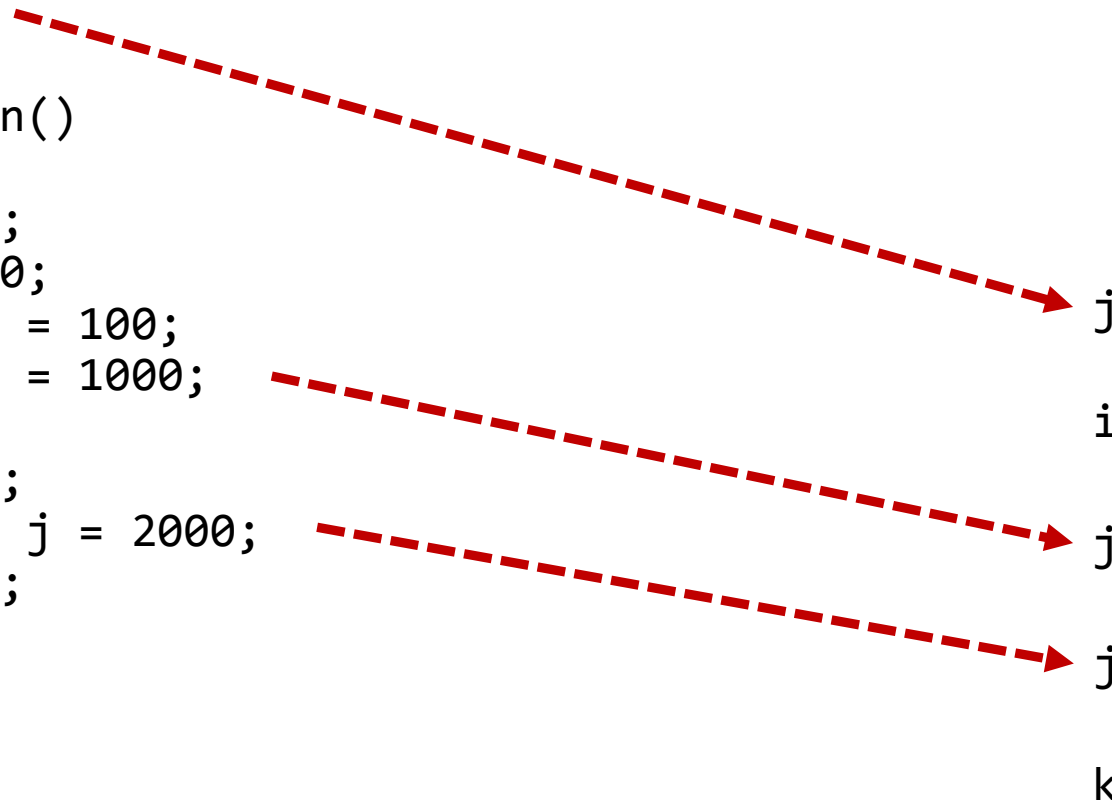
```
        j++;
```

```
        int j = 2000;
```

```
        j++;
```

```
    }
```

```
}
```


10	0xFB01 int
1	0xFB05 int
1001	0xFB09 int
2001	0xFB0D int
100	0xFB11 int

Eljárások és függvények

FÜGGVÉNY

```
#include <iostream>
using namespace std;
int addition (int a, int b)
{
    int r;
    r = a + b;
    return r;
}

int main ()
{
    int z;
    z = addition (5,3);
    cout << "Eredmeny " << z;
    return 0;
}
```

ELJÁRÁS

```
#include <iostream>
using namespace std;
void kiir ()
{
    cout << "Ezt írom ki!";
}

int main ()
{
    kiir ();
    return 0;
}
```

Paraméterátadás

```
#include <iostream>
using namespace std;
int addition (int a, int b)
{
    int r;
    r = a + b;
    return r;
}

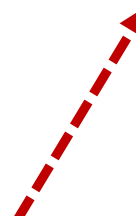
int main ()
{
    int z;
    z = addition (5,3);
    cout << "Eredmeny " << z;
    return 0;
}
```

Formális paraméterek a és b.

addition (int a, int b)

z=addition (5,3);

Aktuális paraméterek értékei 5 és 3.

Paraméterátadás és visszatérési érték

```
#include <iostream>
using namespace std;
int addition (int a, int b)
{
    int r;
    r = a + b;
    return r;
}

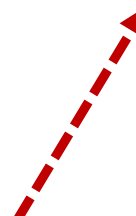
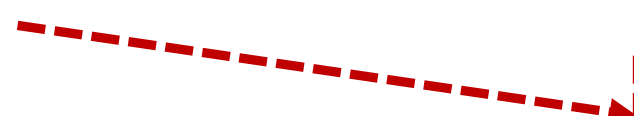
int main ()
{
    int z;
    z = addition (5,3);
    cout << "Eredmeny " << z;
    return 0;
}
```

Formális paraméterek a és b.

addition (int a, int b)

z=addition (5,3);

Aktuális paraméterek értékei 5 és 3.

Paraméterátadás szabályai

C++-ban a **közönséges változó és pointer** esetén **érték szerinti paraméterátadás** történik.

- Függvényhíváskor a formális paraméterek lokális változóként deklarálásra kerülnek
- Ezt követően inicializálódnak az aktuális paraméterek értékével
 - Ez közönséges változó esetén az az érték, amit beletettünk
 - Ez pointer esetén a memóriacím
- Ennek megfelelően az eredeti változó tartalmáról egy másolat készül egy másik memóriaterületre
- Összefoglalva a formális paraméterek másik memóriaterületre hivatkoznak, mint az aktuális paraméterek!

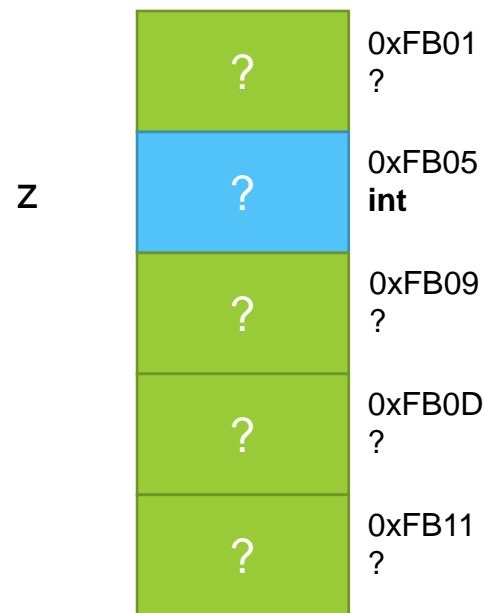
C++-ban a **referencia** formális paraméterek **esetén az aktuális paraméterre** (változóra) **egy (új) referencia kerül deklarálásra.**

- Ennek megfelelően az eredetileg lefoglalt memóriaterületet címkézzük fel újra
- Minden a formális paraméteren (lokális változón) keresztüli változtatás az eredeti memóriaterületet változtatja meg

Paraméterátadás bemutatása

```
#include <iostream>
using namespace std;
int addition (int a, int b)
{
    int r;
    r = a + b;
    return r;
}

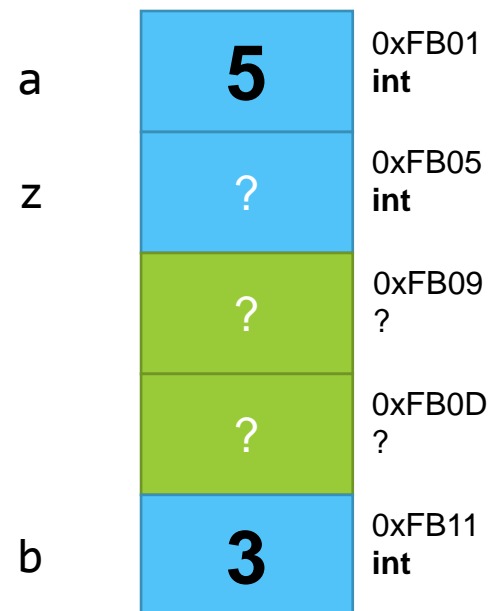
int main ()
{
    int z;
    z = addition (5,3);
    cout << "Eredmeny " << z;
    return 0;
}
```


Paraméterátadás bemutatása

```
#include <iostream>
using namespace std;
int addition (int a, int b)
{
    int r;
    r = a + b;
    return r;
}

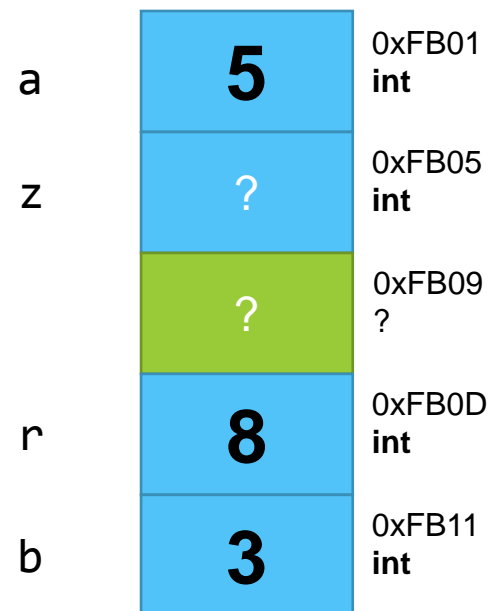
int main ()
{
    int z;
    z = addition (5,3);
    cout << "Eredmeny " << z;
    return 0;
}
```


Paraméterátadás bemutatása

```
#include <iostream>
using namespace std;
int addition (int a, int b)
{
    int r;
    r = a + b;
    return r;
}
```

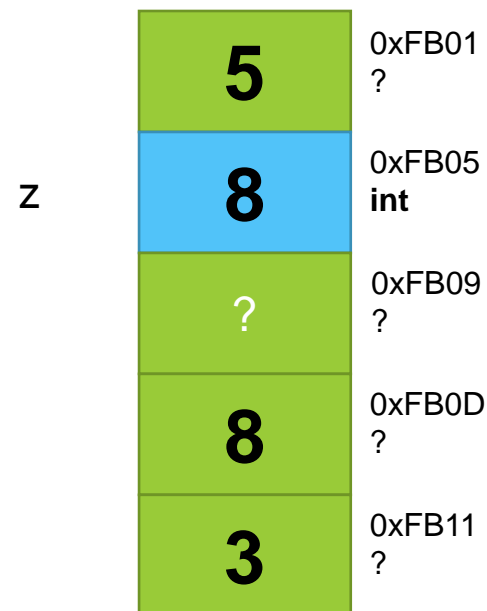
```
int main ()
{
    int z;
    z = addition (5,3);
    cout << "Eredmeny " << z;
    return 0;
}
```


Visszatérési érték bemutatása

```
#include <iostream>
using namespace std;
int addition (int a, int b)
{
    int r;
    r = a + b;
    return r;
}
```


```
int main ()
{
    int z;
    z = addition (5,3);
    cout << "Eredmeny " << z;
    return 0;
}
```


Paraméterátadás és visszatérési érték

```
#include <iostream>
using namespace std;
int addition (int a, int b)
{
    int r;
    r = a + b;
    return r;
}
```

```
int main ()
{
    int z;
    z = addition (5,3);
    cout << "Eredmeny " << z;
    return 0;
```


5	0xFB01 ?
8	0xFB05 ?
?	0xFB09 ?
8	0xFB0D ?
3	0xFB11 ?

Paraméterátadás és visszatérési érték

```
#include <iostream>
using namespace std;
int addition (int a, int b)
{
    int r;
    r = a + b;
    return r;
}

int main ()
{
    int z;
    z = addition (5,3);
    cout << "Eredmeny " << z;
    return 0;
}
```

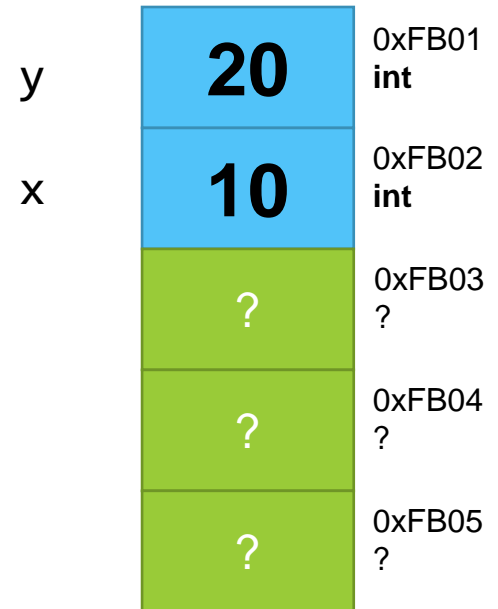
Vegyük észre, hogy a memóriában a korábban tárolt értékek továbbra is ott vannak, csupán egyikre sincs érvényes deklarált változó! Később azonban felülíródhatnak!

5	0xFB01 ?
8	0xFB05 ?
?	0xFB09 ?
8	0xFB0D ?
3	0xFB11 ?

Ugyanez referenciával és pointerrel

```
#include <iostream>
using namespace std;
void doSomething(int & a, int * b)
{
    a++;
    (*b)++;
}
```

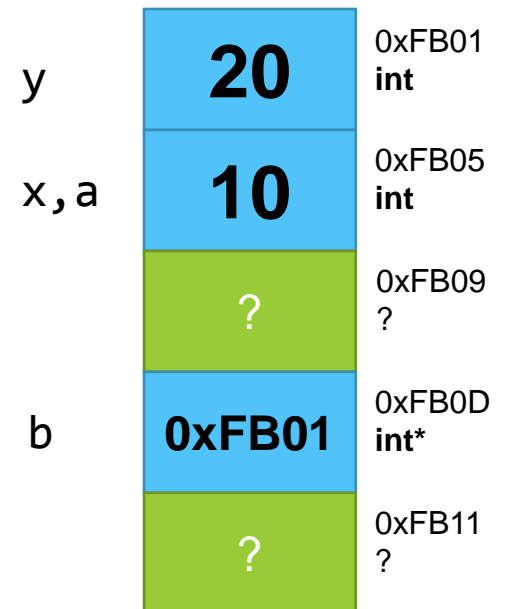
```
int main ()
{
    int x = 10;
    int y = 20;
    doSomething (x, &y);
    return 0;
}
```


Ugyanez referenciával és pointerrel

```
#include <iostream>
using namespace std;
void doSomething(int & a, int * b)
{
    a++;
    (*b)++;
}
```

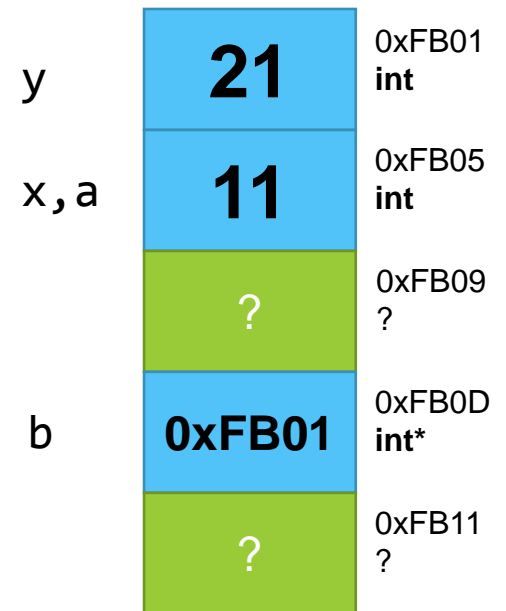
```
int main ()
{
    int x = 10;
    int y = 20;
    doSomething (x, &y);
    return 0;
}
```


Ugyanez referenciával és pointerrel

```
#include <iostream>
using namespace std;
void doSomething(int & a, int * b)
{
    a++;
    (*b)++;
}
```

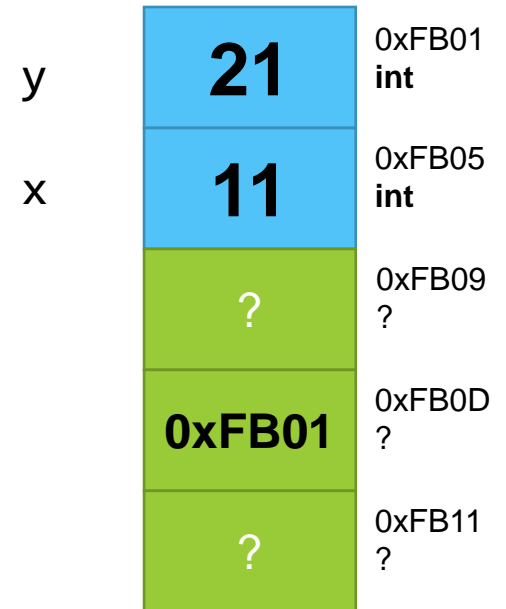

```
int main ()
{
    int x = 10;
    int y = 20;
    doSomething (x, &y);
    return 0;
}
```


Ugyanez referenciával és pointerrel

```
#include <iostream>
using namespace std;
void doSomething(int & a, int * b)
{
    a++;
    (*b)++;
}
```

```
int main ()
{
    int x = 10;
    int y = 20;
    doSomething (x, &y);
    return 0;
}
```


Konstans paraméterek

A (referencia) paraméterátadás során garantálható, hogy a hívott függvény az eredeti értéket ne tudja megváltoztatni

- Ekkor a paraméter konstans
- **const int & i**
- A módszer lényege, hogy az esetlegesen nagyméretű paraméter (nagy memóriaterületet elfoglaló) nincs lemásolva (a referencia paraméterátadás miatt), emellett nem megváltoztatható, mintha érték szerinti paraméterátadás lenne

A konstans paraméterátadás pointerekkel is működik

- **void f(int * const p)**
 - Ebben az esetben a cím konstans, mivel a pointer értéke a cím
- **void f(const int * p)**
 - Itt a cím által mutatott memóriaterület nem megváltoztatható
 - Ezzel ekvivalens a következő írásmód is **void f(int const * p)**
- **void f(int const * const p)**
 - Itt a pointer értéke (cím) és a mutatott memóriaterület egyaránt konstans

Konstans paraméterek?

A cím konstans – **void f(int * const p)**

- A függvényben nem tehetem meg a következőt
 - **p = new int;**
 - **p = q;**

A címzett terület konstans – **void f(const int * p)**

- A függvényben nem tehetem meg a következőt
 - ***p = 5;**
 - ***p = *q;**

Pointer paraméterek és visszatérési értékek

Tekintsük a következő két függvényt:

- `void f(int i);`
- `void f(int* i);`

Mi történik a következő függvényhívások esetén?

- `f(0); f(NULL);`
- Mivel a 0 és a NULL is int, ezért mindkét esetben az elsőt hívja meg.

Hogyan hívhatjuk meg a másodikat?

- `f((int*) 0);`
- C++11 óta a **nullptr** értéket is használhatjuk: `f(nullptr) ;`

Pointert paraméterként átadva a referenciához hasonló viselkedést kapunk

- Fontos ellenőrizni, hogy a pointerben érvényes címet kaptunk-e
- Ha **nullptr**, 0 vagy NULL az érték (az egyiket elég vizsgálni), akkor az természetesen probléma

Visszatérési érték gyanánt:

- Leggyakrabban valaminek a legyártására szoktuk használni
- Borzasztó fontos, hogy a lefoglalt memóriaterületeket mindig fel kell szabadítani
 - Nemsokára lesz erről még szó

Próbáljuk ki!

A következő programot hozd létre:

- Legyen egy eljárás, ami paraméterként vár egy valós számokból álló vektort
- Az eljárás a vektorban tárolt számok átlagát számolja ki.
- A paraméterátadás során ne másold le a vektort!

Ügyelj arra, hogy csak olyan memóriaterületet tudjon megváltoztatni az eljárás, amely feltétlen szükséges a feladat kiírás szerinti megvalósításához.

Gondolkodjunk

A következő programot gondoljuk át figyelmesen – mi a probléma vele?

```
#include <iostream>
using namespace std;
int & create()
{
    int i = 5;
    return i;
}

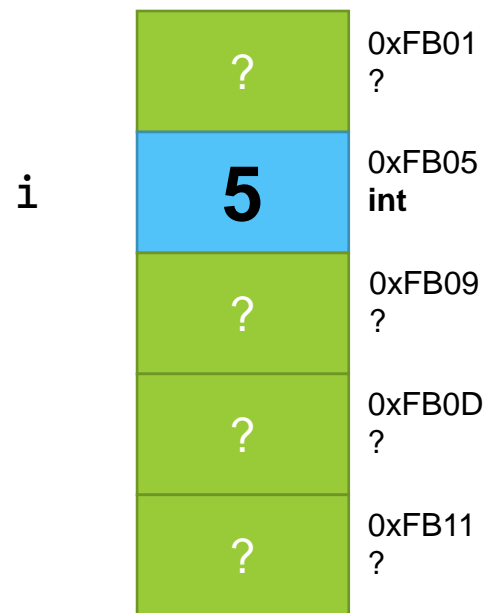
int main ()
{
    int & x = create();
    x++;
    return 0;
}
```

Gondolkodjunk

A következő programot gondoljuk át figyelmesen – nézzük meg

```
#include <iostream>
using namespace std;
int & create()
{
    int i = 5;
    return i;
}

int main ()
{
    int & x = create();
    x++;
    return 0;
}
```

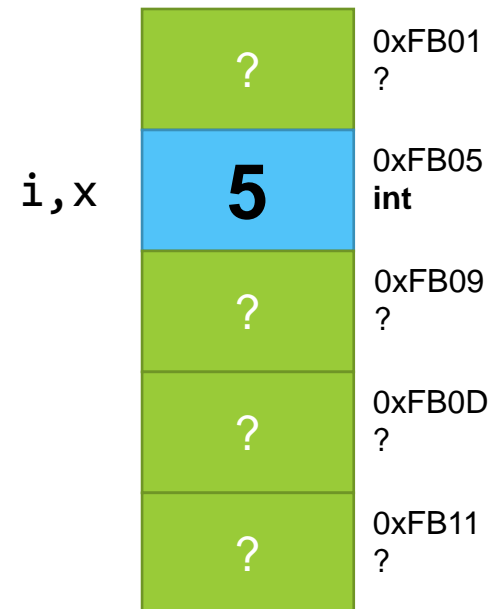

Gondolkodjunk

A következő programot gondoljuk át figyelmesen – nézzük meg

```
#include <iostream>
using namespace std;
int & create()
{
    int i = 5;
    return i;
}
```

```
int main ()
{
    int & x = create();
    x++;
    return 0;
}
```


Gondolkodjunk

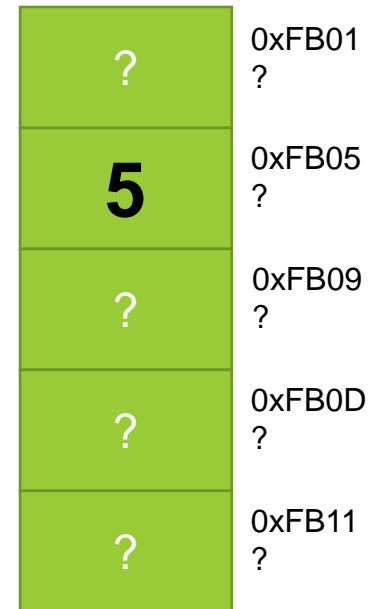
A következő programot gondoljuk át figyelmesen:

```
#include <iostream>
using namespace std;
int & create()
{
    int i = 5;
    return i;
}

int main ()
{
    int & x = create();
    x++;
    return 0;
}
```

A referencia egy lokális változó memóriaterületére hivatkozik, azonban a lokális változóhoz tartozó memóriaterület a függvény befejeztével felszabadításra kerül. A felszabadult memóriához történő hozzáférés helytelen!

x

Tömbök

A tömb:

- Azonos típusú elemek sorozata
- A memóriában folytonosan helyezkedik el
 - Indexelhető
 - Az index 0-val kezdődik
 - Ennek megfelelően egy n méretű tömb esetén az érvényes indexek halmaza $[0..n-1]$
- A mérete fordítási időben ismert érték kell, hogy legyen
- Deklarációja:
 - `int tomb[5];`
- Használata:
 - `tomb[4] = 5;`
- A tömbre hivatkozó változó tömb első elemének a memóriacímét tartalmazza
 - De ez nem azt jelenti, hogy az egy pointer
 - A változót felhasználva pointer-aritmetikával lehetséges a tömb elemeinek manipulálása
 - A [] operátor használatával a pointerhez kapcsolódó dereferencing is megtörténik

Figyeljük meg a következő példakódot a pointer-aritmetikára

Tömbök és pointer kapcsolata

Nézzük meg a következő kódrészletet

```
int main ()  
{  
    int tomb[5];  
    int* p;  
    p = tomb;    *p = 10;  
    p++;        *p = 20;  
    p = &tomb [2]; *p = 30;  
    p = tomb + 3; *p = 40;  
    p = tomb;    *(p+4) = 50;  
    return 0;  
}
```

Tömbök és pointer kapcsolata

Nézzük meg a következő kódrészletet

```
int main ()
{
    int tomb[5];
    int* p;
    p = tomb;      *p = 10;
    p++;          *p = 20;
    p = &tomb [2]; *p = 30;
    p = tomb + 3;  *p = 40;
    p = tomb;      *(p+4) = 50;
    return 0;
}
```

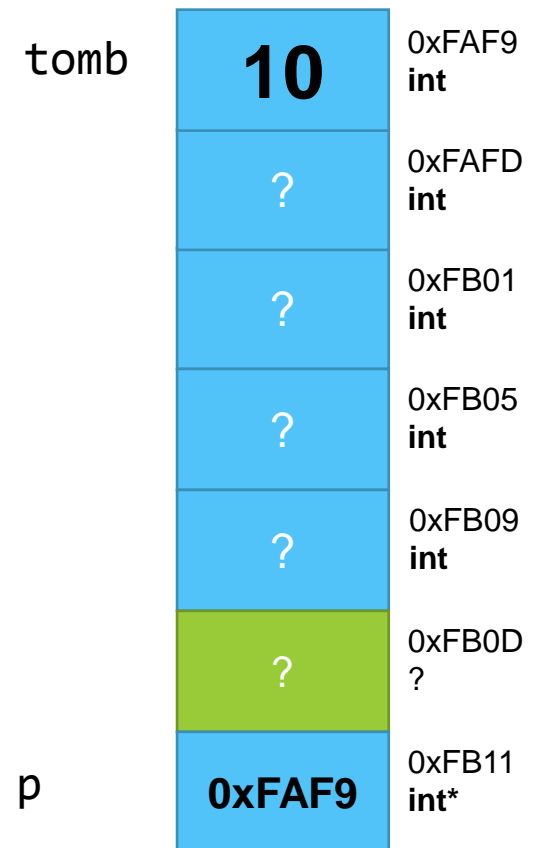
Egybefüggő tomb memóriaterület kerül lefoglalásra a tömbhöz. A tömbhöz tartozó változó lényegében a tömb első elemének memóriacíme.

?	0xFAF9 int
?	0xFAFD int
?	0xFB01 int
?	0xFB05 int
?	0xFB09 int
?	0xFB0D ?
?	0xFB11 ?

Tömbök és pointer kapcsolata

Nézzük meg a következő kódrészletet

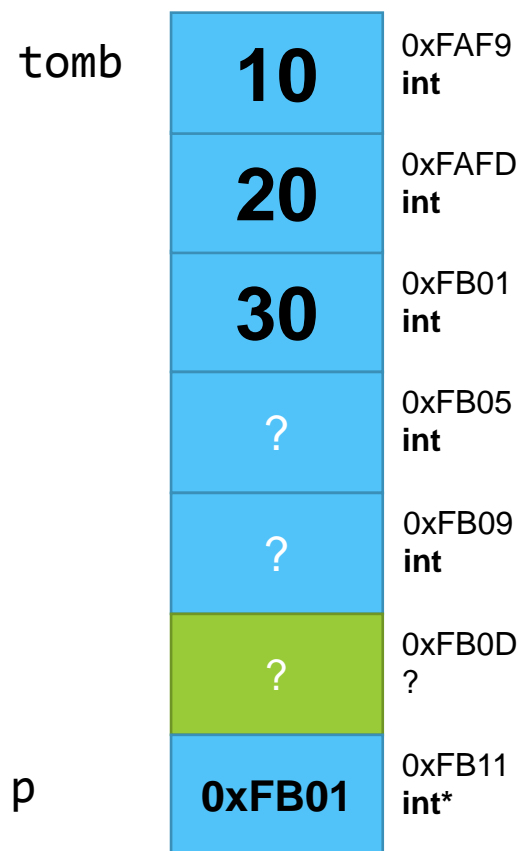
```
int main ()
{
    int tomb[5];
    int* p;
    p = tomb;      *p = 10;
    p++;          *p = 20;
    p = &tomb [2]; *p = 30;
    p = tomb + 3; *p = 40;
    p = tomb;     *(p+4) = 50;
    return 0;
}
```


Tömbök és pointer kapcsolata

Nézzük meg a következő kódrészletet

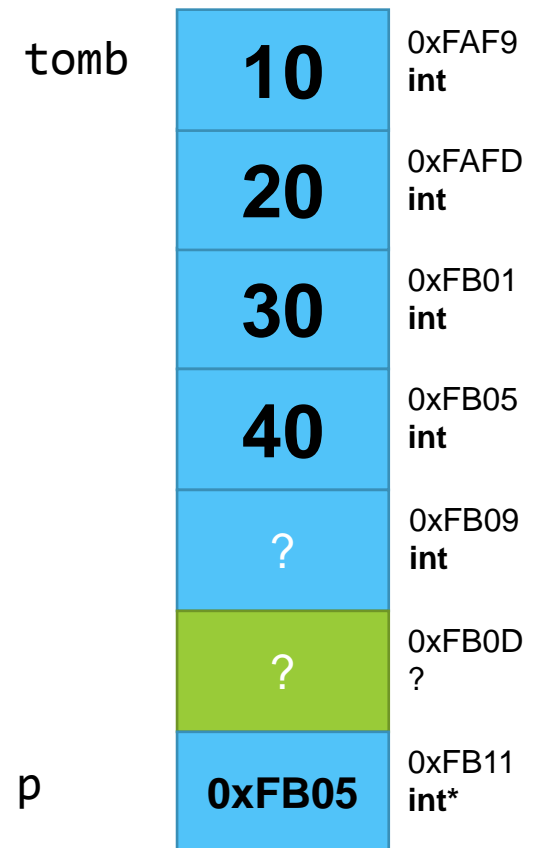
```
int main ()
{
    int tomb[5];
    int* p;
    p = tomb;      *p = 10;
    p++;          *p = 20;
    p = &tomb [2]; *p = 30;
    p = tomb + 3; *p = 40;
    p = tomb;     *(p+4) = 50;
    return 0;
}
```


Tömbök és pointer kapcsolata

Nézzük meg a következő kódrészletet

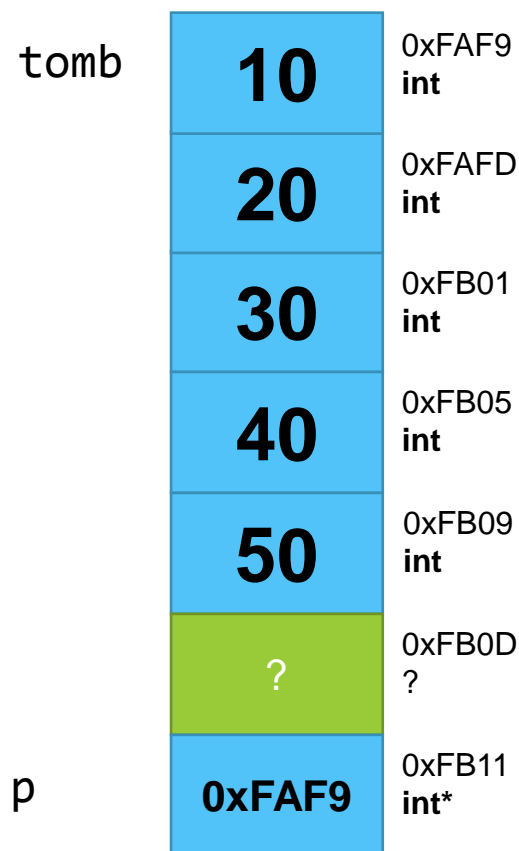
```
int main ()
{
    int tomb[5];
    int* p;
    p = tomb;      *p = 10;
    p++;          *p = 20;
    p = &tomb [2]; *p = 30;
    p = tomb + 3; *p = 40;
    p = tomb;     *(p+4) = 50;
    return 0;
}
```


Tömbök és pointer kapcsolata

Nézzük meg a következő kódrészletet

```
int main ()
{
    int tomb[5];
    int* p;
    p = tomb;      *p = 10;
    p++;          *p = 20;
    p = &tomb [2]; *p = 30;
    p = tomb + 3; *p = 40;
    p = tomb;     *(p+4) = 50;
    return 0;
}
```


Tömb-pointer – következmények

A tömbhöz tartozó változó nagyjából megfeleltethető a tömb első elemének a címével

- De nem pointer az első elemre!
- A tömbhöz tartozó változó – jelen esetünkben – `int[]` típusú
- De láttuk, hogy kezelhetjük úgy is, mintha egy mutató lenne.

Ennek következményei a következők:

- Paraméterátadáskor a pointerekkel egyező mechanizmus működik
`void modifyArray(int t[], int length)`
{
 if (length > 0) t[0]++;
}

Ennek a függvénynek a hívásakor az átadott tömb címe másolódik és az eredeti tömbön kerül végrehajtásra bármilyen módosítás

- A tömb méretét paraméterátadáskor át kell adni
 - A méret futási időben ugyan nem mindig határozható meg, illetve csak pointer aritmetikával számolható ki.
- Semmilyen ellenőrzés nincsen a túlindexelést illetően
 - Nem csak pointer aritmetika használata esetén
- Sőt, a következő két utasítás fordul és fut, de ilyent nem teszünk!
 - `int* p; p[0] = 10;`

Próbáljuk ki!

Teszteljük egy programmal a tömbök és pointerok kapcsolatát

- Próbáld ki a tömb értékeinek feltöltését a korábban ismertetett pointer-aritmetikai módszerekkel
 - Találj minél több, különböző elvű módot
- Írj egy programot, amiben egy eljárás tömböt vesz át paraméterként
- Próbáld ki, hogy mi történik, ha az eljárásban megváltozik a tömb értéke
- Nézd meg, hogy mi történik, ha túlindexelsz egy tömböt
 - Lehetséges-e megváltoztatni a tömb értékét?
- Nézd meg, hogy mi történik, ha egy nem tömbre vonatkozó pointert tömbként kezelsz

Dinamikus memóriakezelés

Eddig amikor egy változó bevezetésre került (deklaráltuk), akkor az ahhoz tartozó memóriaterület automatikus lefoglalásra és a blokk végén felszabadításra került

- Így történt ez a tömbök esetén is

Azonban gyakran nem szeretnénk erre az automatizmusra bízni a memória és a változók kezelését

- A programnak egy futásidőben kapott érték szerinti memóriamennyiségre van szükség (felhasználói inputtól függő tömbméret)
- A függvény végén ne kerüljön felszabadításra a lefoglalt memóriaterület
 - Például mert a memóriában tárolt értékre továbbra is szükség van

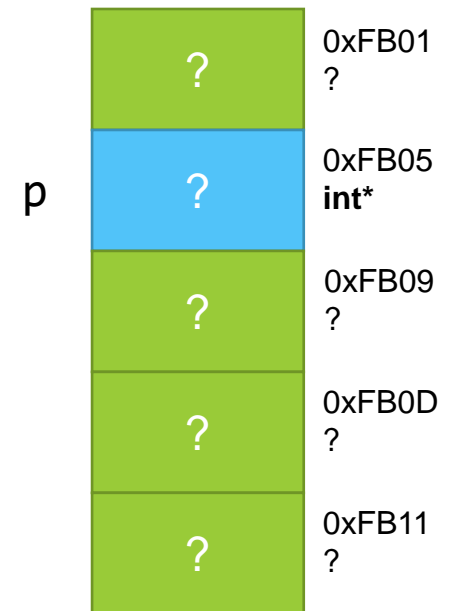
A dinamikus memóriakezelést a pointerok segítségével lehet megtenni

- Két művelet:
 - **new** – lefoglal egy memóriaterületet és a terület címét adja vissza
 - **delete** – egy lefoglalt memóriaterületet szabadít fel
- Mivel a memóriakezelést kivesszük az automatizmus kezéből ezért kritikus feladat a memória felszabadítás elvégzése

Dinamikus memóriakezelés – hibaforrások

Dinamikus változó, memóriaterület lefoglalása és felszabadítása:

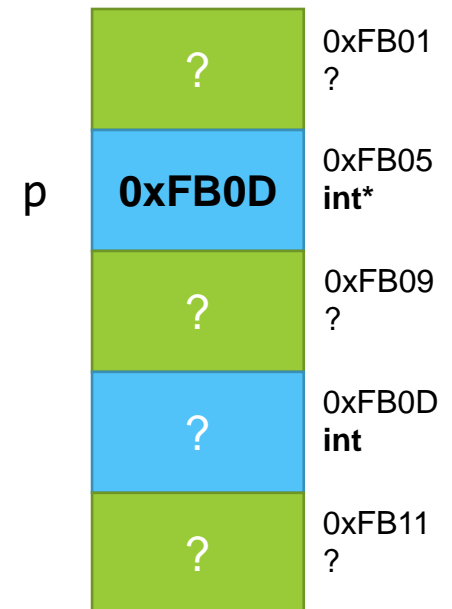
```
{  
→ int* p;  
  p = new int;  
  *p = 10;  
  delete p;  
  *p = 20;  
}
```


Dinamikus memóriakezelés – hibaforrások

Dinamikus változó, memóriaterület lefoglalása és felszabadítása:

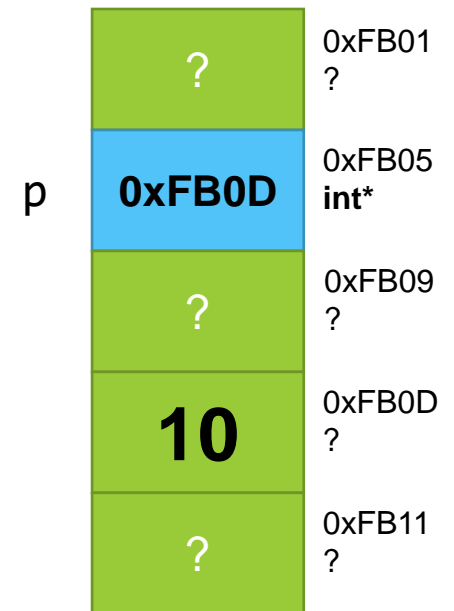
```
{  
    int* p;  
    p = new int;  
    *p = 10;  
    delete p;  
    *p = 20;  
}
```


Dinamikus memóriakezelés – hibaforrások

Dinamikus változó, memóriaterület lefoglalása és felszabadítása:

```
{  
  int* p;  
  p = new int;  
  *p = 10;  
  delete p;  
  *p = 20;  
}
```

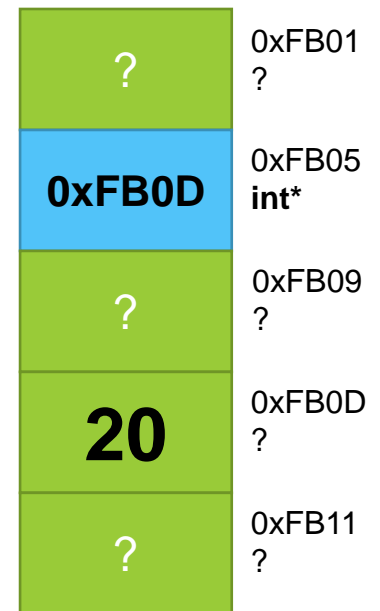

Dinamikus memóriakezelés – hibaforrások

Dinamikus változó, memóriaterület lefoglalása és felszabadítása:

```
{  
  int* p;  
  p = new int;  
  *p = 10;  
  delete p;  
  *p = 20;  
}
```

Vegyük észre, hogy a pointer létezik, az előzőleg lefoglalt és már **felszabadított** memóriaterületre hivatkozik. A memóriaterület *nem biztos*, hogy azonnal kerül újrahasznosításra, azaz le fog futni a teljes kódrészlet.

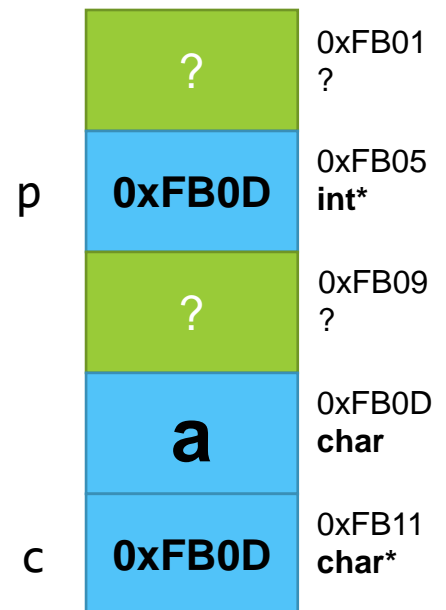

Dinamikus memóriakezelés – hibaforrások

Nézzük tovább, a hibás értékadó utasítás kihagyásával!

```
{
  int* p;
  p = new int;
  *p = 10;
  delete p;
  char* c = new char;
  *c='a';
}
```

Most pont ugyanaz a memóriaterület került lefoglalásra, amire a pointerünk mutat. Ez a foglalás az automatizmusra van bízva.

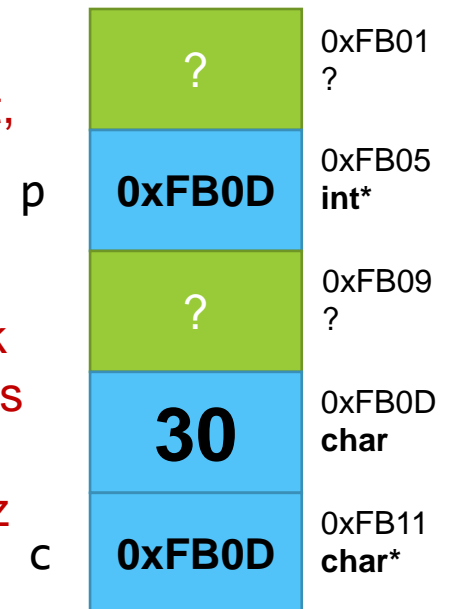

Dinamikus memóriakezelés – hibaforrások

Nézzük tovább!

```
{  
  int* p;  
  p = new int;  
  *p = 10;  
  delete p;  
  char* c = new char;  
  *c='a';  
  *p = 30;  
}
```

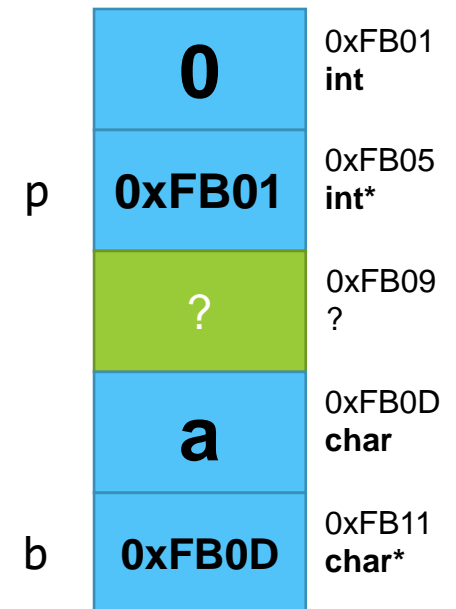
Túl azon, hogy felülírtunk egy értéket, amit korábban tároltunk még típusprobléma is felmerül. Mivel a bitek szintjén nincs az int és a char megkülönböztetve, az értékadás le fog futni.

Dinamikus memóriakezelés – hibaforrások

Folytassuk az előző, hibás értékadást figyelmen kívül hagyva!

```
{  
  int* p;  
  p = new int;  
  *p = 10;  
  delete p;  
  char* c = new char;  
  *c='a';  
  p = new int;  
  *p = 0;  
}
```

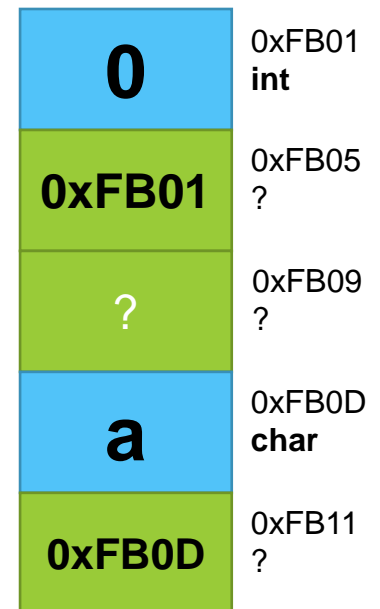

Dinamikus memóriakezelés – hibaforrások

Folytassuk!

```
{  
  int* p;  
  p = new int;  
  *p = 10;  
  delete p;  
  char* c = new char;  
  *c='a';  
  p = new int;  
  *p = 0;  
}
```

Befejeződött a blokk.
Az automatizmusra
bízott változókhoz
kapcsolódó
memóriaterületek
felszabadításra kerültek.
Vegyük észre, hogy az
0xFB01 címen levő
lefoglalt terület nincs
felszabadítva és nincs
érvényes pointer hozzá!

Dinamikus memóriakezelés – hibaforrások

Tanulságok

- Egy már felszabadított memóriaterülethez nem szabad a továbbiakban hozzáférnünk – hiszen felszabadítottuk
- A felszabadított memóriaterülethez a pointeren keresztül továbbra is hozzá lehet férni – mint minden egyéb memóriaterülethez, ezt semmi nem ellenőrzi
 - Legfeljebb az operációs rendszer szól közbe, illegális művelet miatt
 - Ennek ellenére meglehetősen rossz ötlet ilyen kódot írni, mivel ugyanazt a memóriaterületet így fel tudja használni a kód egy más része is
- Ha egy lefoglalt memóriaterületet nem szabadítunk fel és az egyetlen érvényes hivatkozást elveszítjük akkor
 - A memóriában szemetet hagyunk
 - Ezt a memóriaterületet az automatizmus nem találja meg, tehát a program lefutásának végéig nem szabadul fel és hozzáférni sem tudunk

Ökölszabály

- Amit lefoglalunk azt fel kell szabadítanunk: praktikusan a **new** és **delete** párban álljon valamilyen módon
- **delete** után tilos hozzáférni a memóriaterülethez, amit felszabadítottunk

Megoldás:

- A **delete** p; hívás után a p értékét NULL-ra állítjuk: p=NULL;
- *smart pointers* – ezzel azonban nem foglalkozunk egyelőre.

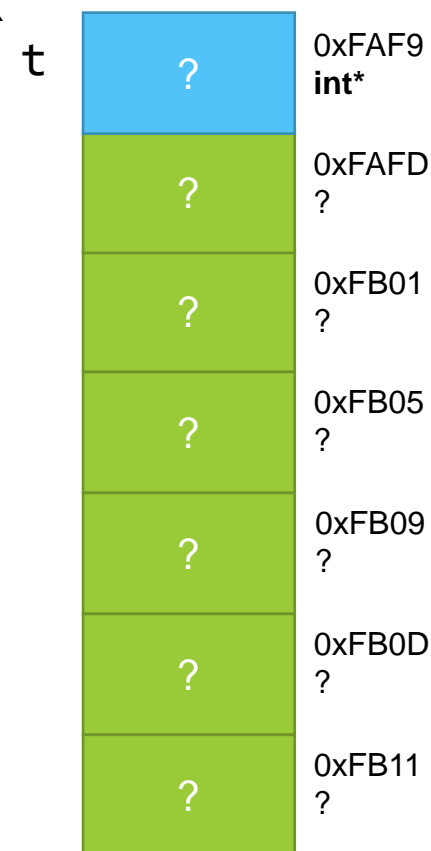
Dinamikus méretű tömbök

Láttuk, hogy

- a tömb változó ~ a tömbként lefoglalt memóriaterület első pozíciójára mutató pointer
- a dinamikus memóriakezelés pointerok segítségével történik

A kettőt kapcsoljuk össze:

```
int* t;  
int size;  
cin >> size;  
t = new int[size];  
  
delete[] t;
```


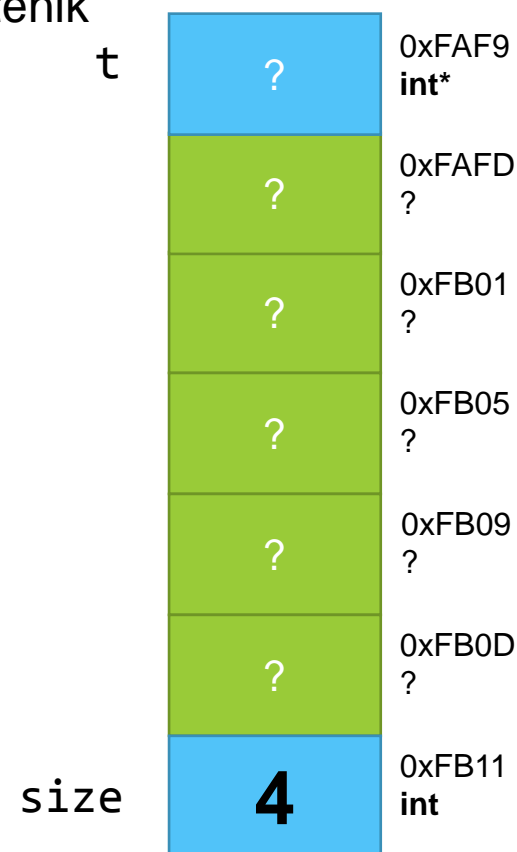
Dinamikus méretű tömbök

Láttuk, hogy

- a tömb változó a tömbként lefoglalt memóriaterület első pozíciójára mutató pointer
- a dinamikus memóriakezelés pointerok segítségével történik

A kettőt kapcsoljuk össze:

```
int* t;  
int size;  
cin >> size;  
t = new int[size];  
  
delete[] t;
```


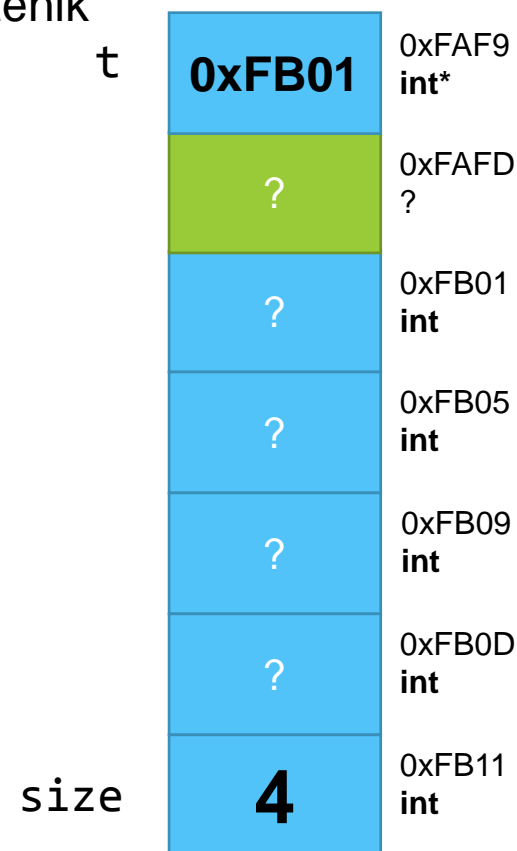
Dinamikus méretű tömbök

Láttuk, hogy

- a tömb változó a tömbként lefoglalt memóriaterület első pozíciójára mutató pointer
- a dinamikus memóriakezelés pointerok segítségével történik

A kettőt kapcsoljuk össze:

```
int* t;  
int size;  
cin >> size;  
→ t = new int[size];  
  
delete[] t;
```


Dinamikus méretű tömbök

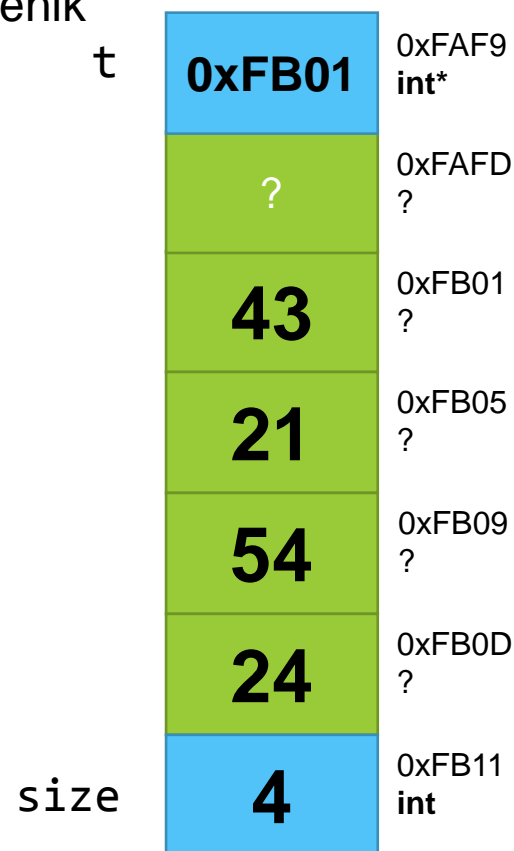
Láttuk, hogy

- a tömb változó a tömbként lefoglalt memóriaterület első pozíciójára mutató pointer
- a dinamikus memóriakezelés pointerok segítségével történik

A kettőt kapcsoljuk össze:

```
int* t;  
int size;  
cin >> size;  
t = new int[size];
```

 delete[] t;

Dinamikus méretű tömbök

Láttuk, hogy

- a tömb változó a tömbként lefoglalt memóriaterület első pozíciójára mutató pointer
- a dinamikus memóriakezelés pointerok segítségével történik

A kettőt kapcsoljuk össze:

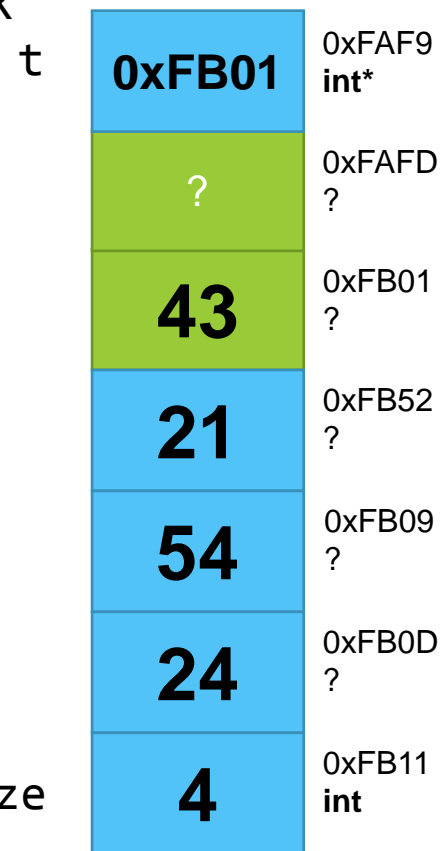
```
int* t;  
int size;  
cin >> size;  
t = new int[size];
```

delete t;

Változtassuk meg ezt a sort!

Ha (tévedésből) kihagyjuk a []-t a **delete** kulcsszó mögül, akkor nem a tömb által elfoglalt memóriaterület kerül felszabadításra, csak az első elemhez tartozó memóriaterület.

Ez szintén memóriaszivárgáshoz vezet!

Próbáljuk ki! G01F01

Írjunk egy példaprogramot, amely

- Bekér egy számot a felhasználótól és ennek megfelelően létrehoz egy tömböt
- A tömbbe feltölti azokat a számokat, amelyeket a felhasználó megad
- Ezt követően a tömböt paraméterként át kell adni egy függvénynek, amely
 - Az átvett tömb értékeit lemásolja egy új tömbbe
 - A másolatba minden érték kétszerese kerüljön bele, kivéve, ha a kétszeres érték osztható 10-zel
 - A függvény gondoskodjon arról, hogy ne hagyjon maga után memóriaszemetet
- A visszakapott új tömb egy másik függvény inputja legyen, amely
 - Meghatározza a tömbben található számok átlagát
 - Az átlagértékkel térjen vissza a függvény
- A program ne hagyjon maga után memóriaszemetet

Memóriaszivárgás

Példát láttunk memóriaszivárgásra

- Amikor egy blokkból hiányzik a **new** és **delete** párosból a **delete**, tehát nem kerül felszabadításra a memória
- Amikor a **delete []** helyett **delete** utasítás kerül kiadásra a tömb által elfoglalt memóriaterületből csak az első elem kerül felszabadításra

Ennél bonyolultabb esetek is előfordulhatnak

- Függvényhívások között is lehetséges, hogy elveszítjük az összes tárolt memóriacímet, amivel felszabadíthatjuk a lefoglalt memóriaterületet

Figyeljük meg a következő kódot ...

Memóriaszivárgás

Tekintsük az alábbi kódot

```
int createInt()
{
    int* i = new int(5);
    return *i;
}
```

```
int* createInt2()
{
    return new int(3);
}
```

```
int main()
{
    int* imut = new int;
    *imut = createInt();
    imut = createInt2();
    delete imut;
    return 0;
}
```

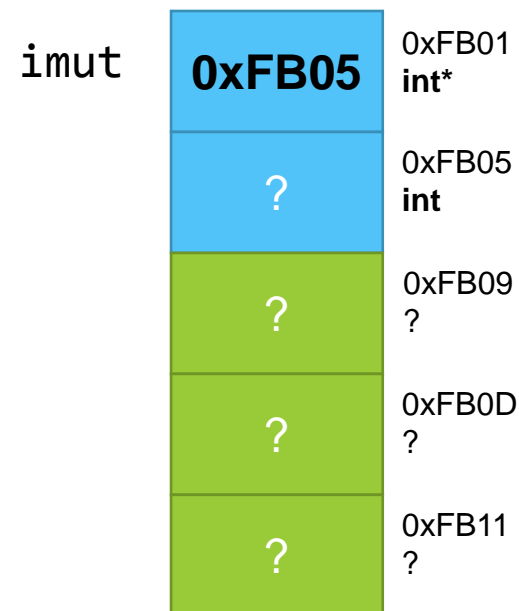
Memóriaszivárgás

Tekintsük az alábbi kódot

```
int createInt()
{
    int* i = new int(5);
    return *i;
}
```

```
int* createInt2()
{
    return new int(3);
}
```

```
int main()
{
    int* imut = new int;
    *imut = createInt();
    imut = createInt2();
    delete imut;
    return 0;
}
```


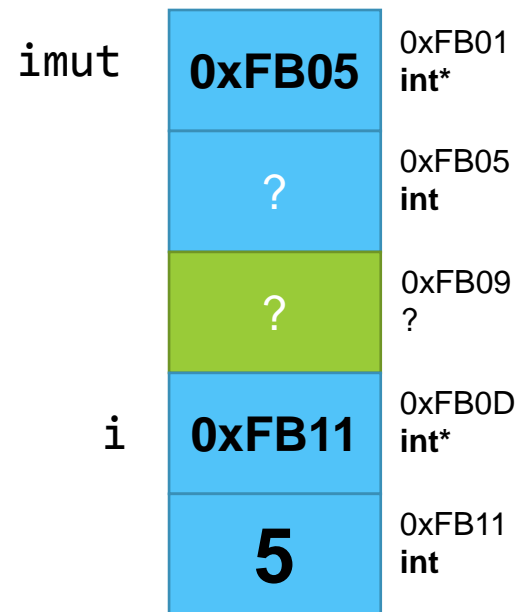
Memóriaszivárgás

Tekintsük az alábbi kódot

```
int createInt()
{
    int* i = new int(5);
    return *i;
}
```

```
int* createInt2()
{
    return new int(3);
}
```

```
int main()
{
    int* imut = new int;
    *imut = createInt();
    imut = createInt2();
    delete imut;
    return 0;
}
```


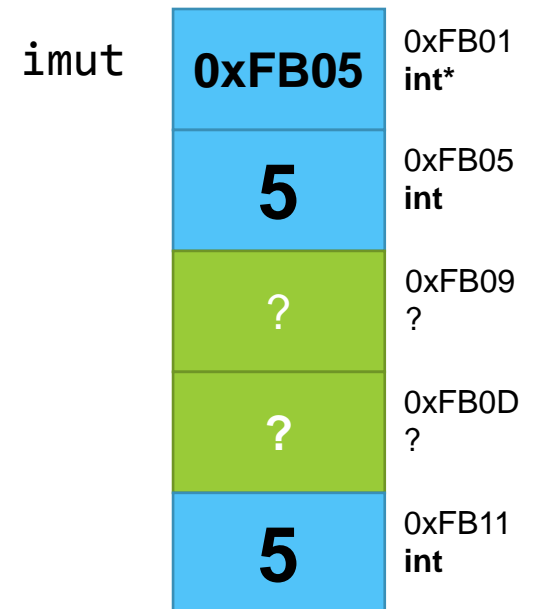
Memóriaszivárgás

Tekintsük az alábbi kódot

```
int createInt()
{
    int* i = new int(5);
    return *i;
}
```

```
int* createInt2()
{
    return new int(3);
}
```

```
int main()
{
    int* imut = new int;
    *imut = createInt();
    imut = createInt2();
    delete imut;
    return 0;
}
```


Memóriaszivárgás

Tekintsük az alábbi kódot

```
int createInt()
{
    int* i = new int(5);
    return *i;
}
```

```
int* createInt2()
{
    return new int(3);
}
```

```
int main()
{
    int* imut = new int;
    *imut = createInt();
    imut = createInt2();
    delete imut;
    return 0;
}
```

Befejeződött a függvény.
Lefut a függvény és a létrehozott dinamikus változóhoz tartozó pointer automatikusan felszabadításra kerül. Vegyük észre, hogy a visszatérési típus nem `int*`, hanem `int`. Tehát az értéket adjuk vissza és nem a memóriacímet.

`imut`

0xFB05	0xFB01 <code>int*</code>
5	0xFB05 <code>int</code>
?	0xFB09 ?
?	0xFB0D ?
5	0xFB11 <code>int</code>

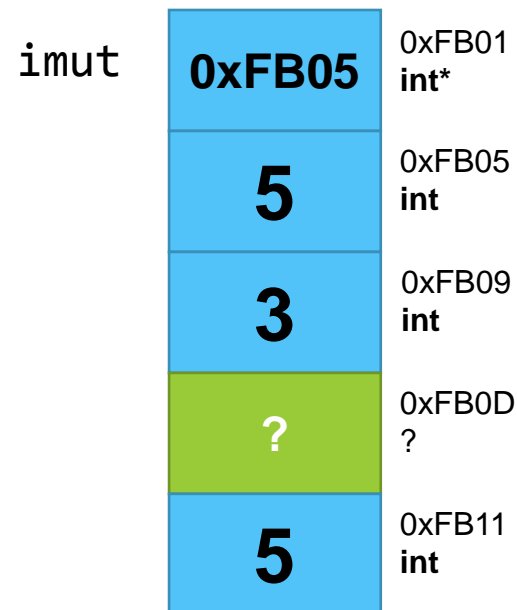
Memóriaszivárgás

Tekintsük az alábbi kódot

```
int createInt()
{
    int* i = new int(5);
    return *i;
}
```

```
int* createInt2()
{
    return new int(3);
}
```

```
int main()
{
    int* imut = new int;
    *imut = createInt();
    imut = createInt2();
    delete imut;
    return 0;
}
```


Memóriaszivárgás

Tekintsük az alábbi kódot

```
int createInt()
{
    int* i = new int(5);
    return *i;
}
```

```
int* createInt2()
{
    return new int(3);
}
```

```
int main()
{
    int* imut = new int;
    *imut = createInt();
    imut = createInt2();
    delete imut;
    return 0;
}
```

Befejeződött a második `imut` függvény.
Lefut a függvény és a létrehozott dinamikus változó címe visszaadásra kerül. Vegyük észre, hogy ez felülírja a korábban tárolt címet, azaz a `main()` elején lefoglalt memóriára vonatkozó cím elveszik.

0xFB09	0xFB01 int*
5	0xFB05 int
3	0xFB09 int
?	0xFB0D ?
5	0xFB11 int

Memóriaszivárgás

Tekintsük az alábbi kódot

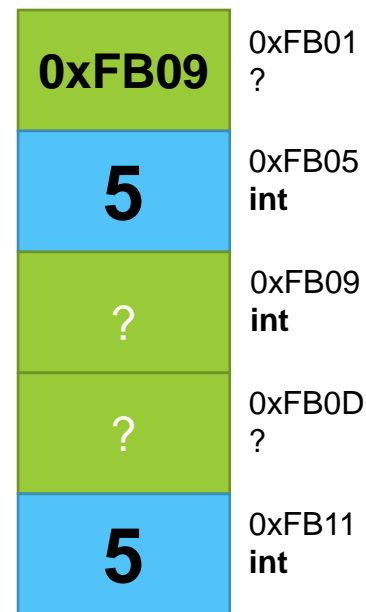
```
int createInt()
{
    int* i = new int(5);
    return *i;
}
```

```
int* createInt2()
{
    return new int(3);
}
```

```
int main()
{
    int* imut = new int;
    *imut = createInt();
    imut = createInt2();
    delete imut;
    return 0;
}
```

A teljes lefutás után két helyen memóriacella sem került felszabadításra.

Mivel ez egy viszonylag egyszerű kód, három függvénnnyel, ezért különösen fontos ügyelni a megfelelő visszatérési értékekre és a pointerok újrahasznosítására!

Próbáljuk ki!

Próbáljuk ki, hogy valójában mi történik:

- Ha egy inicializálatlan pointer mögötti memóriaterületet piszkálunk meg
- Ha egy törölt pointer mögötti memóriaterületet piszkálgatunk
- Ha egy (dinamikus) tömböt túlindexelünk
- Ha egy nagy (dinamikus) tömböt indexelünk túl
- Ha konstans értéket próbálunk megváltoztatni
- Konstans érték címe létezik-e?
- Ha az `int &i=5;` utasítást adjuk ki.

Gyakorló feladat G01F03

Hozz létre egy n hosszú tömböt – dinamikus memóriefoglalással

- Töltsd bele az első n prímszámot

Másold le a tömböt (tényleges másolat)

- Emeld négyzetre a másolat elemeit, kivéve ha a szám háromjegyű
- Ha háromjegyű, akkor legyen a tömbben az új érték nulla

A másolatot ki kell írni a képernyőre.

Ezt követően írd ki a Pascal háromszög n -edik sorát

A program a futás során kezelje a memóriát helyesen!

Gyakorló feladat G01F04

Készíts egy olyan programot, amely

- Négyzetek és téglalapok adatainak tárolására alkalmas
 - Ehhez két tömböt kell használni, ahol a négyszögek két oldalának hosszát tároljuk el
- A két tömb méretét a program indulásakor a felhasználó adja meg, amelyet követően azokat dinamikusan kell létrehozni
- A tömbök értékekkel történő feltöltése után meg kell keresni:
 - A legnagyobb területű téglalapot
 - A legkisebb területű négyszöget
 - A megtalált síkidomok oldalainak hosszát és méretét ki kell írni
 - A két keresésre két függvényt kell írni, amelyek paraméterben kapják meg a tömböket
- Ügyelni kell arra, hogy ne legyen memóriaszivárgás és ne legyen felesleges memóriahasználat
- Legyen még egy függvény, amely paraméterként átveszi a tömböt és meghatározza a területértékek átlagát
 - Ezt ki is kell írni

Gyakorló feladat G01F05

Készíts egy programot, ami

- Képes tárolni egy összefüggő irányítatlan gráfot
- A gráf leírását tömbök tömbjével kell megoldani, dinamikus memóriakezeléssel
 - Az i -edik tömb j -edik értéke 1 vagy 0.
 - Ha 1, akkor az i és j pont között van él, ha 0, akkor nincsen
 - Ha az i -edik tömb j -edik értéke 1, akkor a j -edik tömb i -edik értéke is 1.
- A program indításkor kérdezze meg, hogy mennyi csúcsot szeretne tárolni a felhasználó
 - Ennek megfelelően hozza létre a tömböket és töltsé fel 0 értékekkel
- Ezt követően legyen lehetőség élek felvételére
 - Természetesen ügyeljen a program, hogy érvényesek legyenek a bevitt értékek
- A program legyen képes eldönteni, hogy két tetszőleges csomópont között húzódik-e pontosan kettő hosszú út!

Házi feladat beadási konvenciók

Projektek elnevezése:

- <digitus>_hf_<hf dia sorszáma>

Kapcsolók legyenek beállítva!

Beadás SVN repositoryba:

- https://wsn.itk.ppke.hu/adatszerk_repo/<digitus_név>

Mindegyik házit a megfelelő mappába kell tenni

Házi feladat G01F02

Írj egy olyan programot, amely egy mátrixot tárol

- A mátrix méretét és az elemeket előre nem ismerjük
- Az adatokat egy „in.txt” fájlból kell beolvasni. A fájlban az első sorban a sorok száma (n) van, a második sorban az oszlopok száma (m), a fájl többi sorában (összesen még $n \times m$ sor van) pedig a beolvasandó értékek, sorfolytonosan.
- A mátrixot egy tömbben tároljuk el oszlopfolytonosan
 - Figyelem! Megváltozik a sorrend, az indexekre gondolni kell
- Írd meg az összeadás és szorzás műveleteket!
- Írj egy transzponálást végrehajtó függvényt!
- Írj egy kiíró műveletet, ami az elemeket áttekinthető formában megjeleníti!
- A főprogramon belül készíts menüt!
 - Egy ciklusban kérdezd meg a felhasználótól, hogy akar-e még műveletet végezni!
 - Ha igen, kérdezd meg, hogy hogy milyen műveletet!
 - Kérj be két mátrixot elemenként, majd végezd el a kért műveletet!
 - Az eredményt jelenítsd meg a képernyőn a kiíró műveletével!